

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

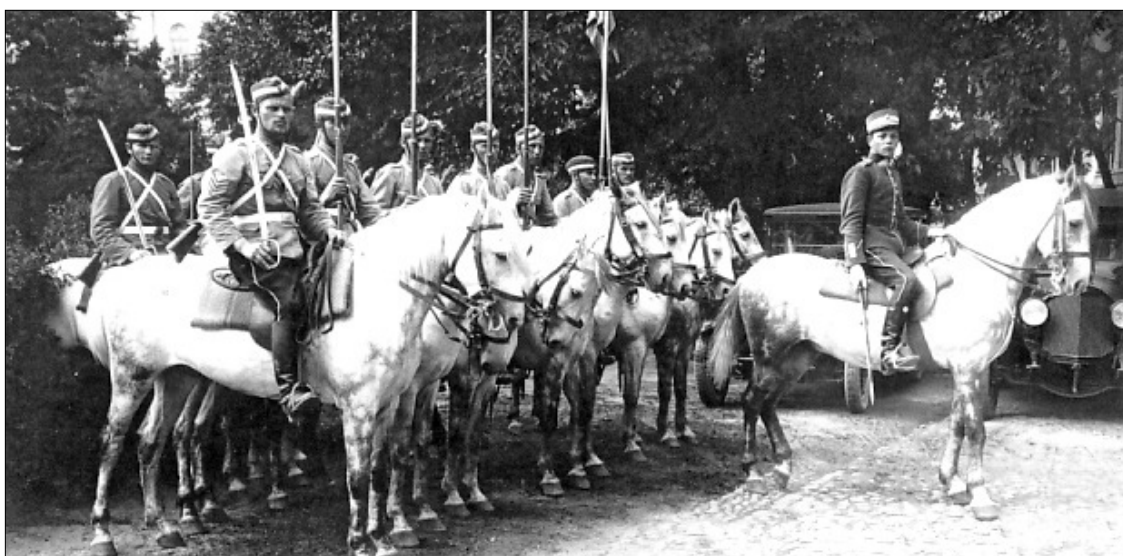
Nr. 46 (3165) 2010 NOVEMBER • LAPKRITIS 23 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Kovotojus pagerbiant

Kariuomenės šventė – lapkričio 23-ioji yra minėtinų dienų sąrašė, nors tai ir ne visuose lietuviškuose kalendoriuose pažymėta. O reikėtų.

REIKĖTŲ prisiminti, švęsti, kaip dažnai prisimename laisvės kovotojus-partizanus, tą organizuotą pokario kariuomenę, kuri pralaimėjo daugelį mūšių, bet laimėjo karą – Lietuva laisva. Didžioji dalis tų karių laisvės nesulaukė, krito garbingoj kovoj, buvo niekinami miestelių aikštėse, apšaukti “banditais”, bet jų paskleistos kovos dvasios joks priešas negalėjo įveikti, uždaryti į kalėjimus, kankinti ir išstremti. Ryžtą stiprinanti dvasia per daugelį metų sukūrė Sąjūdį, sušaukė tūkstantines minias į mitingus, ištiesė neužmirštamą Baltijos kelią. 1945 metais nurimus frontams, okupantams šūkaujant pergales šūkius ir skelbiant prasidedančią taiką, mūsų laisvės kovotojai organizavosi į apygardas, steigė valdomuosius centrus, būrė savanorius kovai. Visa tai jau ne sykį kartota visur, kur tik tėvynainiams rūpėjo pabrėžti patriotizmą, ir tai ne kaip idėja, bet kaip neišvengiamą pašaukimą tautos gyvasčiai išlaikyti ir ją stiprinti. Žinoma, besiskelbiantys pragmatikai ar šiaip jau “liberaliau” mąstantys žmonės dešimt metų trukusią partizaninę kovą pavadina bereikšmiu, nuostolingiu, niekam naudos neatnešusiu įvykiu, suniekina pastangas ir pasiaukojimus, “Dovydo kovą prieš galijotą”. Bet toks požiūris neturi gilumos, darosi paprastas, kasdieniškas ir, visa sudėjus, klaidinantis, nes užsimojęs nematyti tų žmogaus savybių, kurios labiausiai iškelia žmogaus vertę, atremtą į dvasines galias; o šios labiausiai reikalingos kovojant ir siekiant laimėjimų. Pragmatikas karys fronte ieško pirmųjų progų pasiduoti neatlikus jam pavesto uždavinio. Ir jeigu jis vadas, ko galima būtų tikėtis?

SU nepriklausomybe atsikūrė ir naujoji Lietuvos kariuomenė, savanoriška, paskui šauktinė, vėl peržiūrėta, kokiais būdais geriausia ją telkti, pritaikant prie naujų reikalavimų, lėšų bei modernizavimo galimybių. Daugelis vadų lankė karines mokyklas užsieniuose, kaupė naujausias žinias, kurios reikalingos organizaciniam, ginkluotės bei planavimo reikalams. Reikšmingu įnašu prisidėjo ir Amerikos lietuviai, aukšto rango JAV karininkai kaip generolas Jonas Kronkaitis, kurį laiką vadovavęs ir Lietuvos kariuomenei. Lietuvai tapus NATO nare, teko ir tenka mūsų kariams atlikti tarptautines užduotis, tuo pačiu ir Lietuvą pagarsinti, susilaukti įvertinimų, kurie ligi šiolei buvo geri. Tai vis indėliai į bendrą tautos ir valstybės nuopelną kraity, atsakančią į pasaulyje kai kur keliamą klausimą, kas ta Lietuva. Ir mums patieks primenant, kad Tėvynė nėra sudėta vien tik iš kritikuojamų žmonių ir reiškinių. Kartais per ilgai ir per tyliai tūno galios, apie kurias per mažai šnekama, gal dėl to, kad jos neįdomios, nesukelia intrigų, nieko nestebina. Net ir kariuomenė kai kam neįdomi, siejama su žiaurumais, neapykanta, su taikos ardymu, su visuomenės dalimi, kuri nebenaudinga ypač mažoms valstybėms. Užtat maždaug ta dingstimi siūloma į ją pažiūrėti kaip ir į kiekvieną apmokamą darbą ar užsiėmimą, nesureikšminus jos būtino reikalingumo. Apie tai galvojant dėmesio vertas vieno jaunuolio Lietuvoje pareiškimas: “Lietuvos šauktinių kariuomenę matau kaip vieną iš būdų disciplinuoti jaunuolius iš asocialių šeimų, kurie arba nesimoko, arba po mokyklos baigimo dykaduoniauja nedirdami ir nesimokydami (...) duokite juos užgrūdintiems kareiviams, kurie sunkiu maršu ir karine disciplina išmuš visus norus būti ‘kietu paccanu’”. Taigi privalomos tarnybos jaunuoliams neturėtų būti naikinamos. ČS

Minint Lietuvos kariuomenės šventę prisimintina: viršuj – I pėstininkų DLK Gedimino pulko sanitarijos punktas poligone 1931 m.; apačioj – I-ojo husarų didžiojo Lietuvos etmono kunigaikščio Jonušo Radvilos pulko garbės komanda

Ntrs. iš leidinio *Lietuvos kariuomenės karininkai 1918-1953*

Kompleksų nelaisvėje (2)

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Prievartinio sovietinio ateizmo tamsoje dešimtmečius ugdyta, visuomenė priverstinai prarado gebėjimą skirti gėrį nuo blogio. Nuodėmės sąvoka net iš žodyno buvo ištrinta, liko tik nusižengimai sovietiniams įstatymams, tarp kurių didžiausi – priešinimasis marksistinei ideologijai, sovietinei santvarkai. Sovietinis “ugdymas” be pėdsako neišnyko, jis pasireiškia visuomenėje atitinkamais kompleksais. Vienas jų – vagies kompleksas.

Pirmojoje Lietuvos respublikoje nei vagysčių, nei plėšikavimų praktiškai nebuvo; tiek privati, tiek valstybinė nuosavybė buvo gerbiama. Anuomet Lietuvoje vagystėmis bei sukčiavimais garsėjusius asmenis, kaip Lapėnas, Rickus ar Balsys suskaičiuoti užteko vienos rankos pirštų. Vagystės bei plėšikavimai Lietuvą užplūdo su frontu iš rytų. Nors raudonarmiečiams oficialiai buvo draudžiama plėšikauti, tačiau atsineštas iš “plačiosios tėvynės” įprotis pasi-

reikšdavo bitynų išplėsimu, gyvulių nugvelbimu ar be šeiminių aptiktuose namuose vertingesnių daiktų pasisavinimu.

Didžiausias gyventojų apilėšimas vyko pokario metais: buvo nusavinta visa pramonė, gamybos priemonės, žemė, gyvuliai. Ir svarbiausia, – nusavinta teisė į nuosavybę, teisė į tautos ir jos valstybės nepriklausomybę.

Iš kolūkio sovietmečiu negaudami pilnaverčio atlyginimo, matydami neūkiškumą, išauginto derliaus netausojimą, prisimindami nusavintą ir atiduotą kolūkiui žemę, kilnojimą turta, žmonės be sąžinės graužaties iš plėšiko bandydavo šį tą atsiimti. Kadangi buvo grėsmė pakliūti į teisėsaugos rankas, atsiimdavo slapčia, trumpai tariant, vogė. Vogė eiliniai kolūkiečiai, vogė agronomai, vogė kolūkių pirmininkai, vogė kompartijos sekretoriai. Pramonės darbuotojai vogė iš įmonių paklausią produkciją, vogė viską, kas po ranka pakliuvo, vogė, nes matė, kad už jų darbą deramai neatlygina. Net pa-

klausios produkcijos gamybos planuose buvo numatyti 5% išvogimui, apie ką viešai prasi-tarė SSRS vadovas L. Brežnevas.

Vogimas iš valstybės tapo įpročiu, o kadangi valstybė įdiegė nepagarbų požiūrį į privačią nuosavybę, vagystės išplito ir į privačią sferą. Po-traukis vogti užvaldė tiek eilinių kvailių, tiek intelektualų sukčių, tik vagysčių mastai buvo skirtingi pastarųjų naudai.

Lietuvoje, atgavus nepriklausomybę, o demokratiją suvokus kaip savivalę, vogimas bei plėšikavimai ne tik nesiliovė, bet išvešėjo iki siaubingo masto. Vogimui ar plėšikavimui prilygo valstybinių įmonių privatizavimas už grašius, kolūkių turto tiesioginis išgrobstymas. Valstybės kontrolė buvo iškėlus šimtus bylų turto grobstytojams stambiu mastu, tačiau anuometinis generalinis prokuroras Artūras Paulauskas visas jas nutraukė, kas tapo pirmu žingsniu į nebaudžiamumą už vagystes.

Nukelta į 10-tą psl.

Šiame numeryje

Meilė gyvybei – 2 psl.

Mūšis laimėtas, bet kova dar nebaigta – 3,5 psl.

“Draugo” metinis pokylis – 4 psl.

“Aš – beržas. Lietuviškas beržas...” – 8 psl.

Metai be Sigito Gedos – 9 psl.

Lapkritis – kaulų sveikatos meniu – 11 psl.

Meilės ir dėkingumo žodžiai – seneliams – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 – reguliari (paprastu paštu) • \$120 – reg. (1 klasės paštu)
\$90 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 – reguliari, \$110 – rėmėjo • \$150 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$70, reg. (Lettermail) – \$120; patron (Publ. Mail) – \$90, patron (Lettermail) – \$140.
Overseas – Airmail – \$170, Surface Mail – \$90 (in CDN funds). USA – reg. \$90, patron – \$110, Airmail – \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Publications Assistance Program of the Department of Canadian Heritage toward our mailing costs.

Canada

Prie Valstybinio paminklo žuvusiems Kanados kariams Otavoje š.m. lapkričio 11 dieną (Remembrance Day) iškilmeje bendrą Lietuvos, Latvijos ir Estijos vainiką padėjo ambasadorė Gintė Damušytė su Estijos ir Latvijos atstovais
Amb. ntr.

Posėdžiavo Lietuvos vyskupai

Lietuvos vyskupų konferencijos visuotiniame posėdyje spalio 26-28 d.d. Liškiavoje dalyvavo kardinolas A. J. Bačkis, arkivysk. S. Tamkevičius, vyskupai E. Bartulis, J. Boruta, G. Grušas, J. Kauneckas, J. Matulaitis, R. Norvila, J. Ivanauskas, J. Tunaitis, J. Žemaitis. Dalyvius sveikino posėdyje dalyvavęs Apaštališkasis nuncijus arkivysk. Luigi Bonazzi.

Ganytojai aptarė šiandieninę bažnyčiose sudaromų santuokų padėtį. Vyskupai primena, kad norintiems bažnyčioje švesti santuokos sakramentą privalu kreiptis į vieno iš sužadėtinių parapijos kleboną ne mažiau kaip prieš 3 mėnesius iki numatomos santuokos datos, gauti vietos parapijos klebono leidimą tuoktis už parapijos ribų. Sužadėtiniai turi išklausti pasirengimo kursus. Bažnytinės santuokos sudarymo vieta yra tik šventovė arba koplyčia. Vestuvinių žiedų palaiminimas antrą kartą sudarantiems civilinę santuoką yra draudžiamas ir negali būti laikomas pastoraciniu rūpesčiu išsiskyrusiųjų sielovada.

Telšių vyskupas J. Boruta visus susirinkusius supažindino su gairėmis, kuriomis remiantis bus rengiama 2013 m. švenčiama Žemaičių krikšto ir Žemaičių vyskupijos įsteigimo 600 metų jubiliejaus programa. Ypatingas dėmesys bus skiriamas įgyvendinti popiežiaus Benedikto XVI numatytus naujosios evangelizacijos principus, taip pat rengiamasi pabrėžti parapijinę katechezę, ypač vaikų ir suaugusių rengimą Krikšto sakramentui, suaktyvinti Bažnyčios narių asmeninę atsakomybę už Jėzaus Kristaus skelbimą bei skatinti naujai atrasti Gerąją Naujieną savo gyvenime.

Susitikimo metu apžvelgti drauge su valstybės valdžia vykdomi darbai, rengiami įstatymai bei visuomeninių organizacijų reikalai. Patvirtintos Popiežiškosios lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos kunigų studentų gyvenimo taisyklės. Kardinolas A.J. Bačkis dalinosi išvalgomis apie neseniai Kroatijoje, Zagrebe vykusį Europos vyskupų konferencijų pirmininkų tarybos visuotinį susirinkimą, kuriame aptarti Europos demografijos ir šeimos klausimai. Posėdyje dalyvavęs LVK delegatas užsienio lietuvių sielovada prelatas E. Putrimas supažindino vyskupus su šiandieninėmis užsienio sielovados aktualijomis. Svarstyta, kaip suaktyvinti Bažnyčios misiją tarp užsienyje gyvenančių lietuvių. Aptarta galimybė suburti užsienio lietuvių sielovados koordinatorius, kurie nuolat vyktų iš Lietuvos darbuotis lietuvių pastoracijoje. Susitikimo metu aptarta Lietuvos Katalikų Bažnyčios Informacijos centro veikla. Nutarta iširti centro reorganizavimo galimybes bei apsvaistyti ateities veiklos perspektyvas. Patvirtintas Bažnytinės Teisės kodekso vertimas į lietuvių kalbą, darbo grupei pavesta jį parengti leidimui.

Kardinolas A. J. Bačkis informavo, kad 2011 m. balandžio 30 – gegužės 1 d.d. Vilniuje vyks Gailestingumo kongresas, į kurį pakvietė aktyviai įsitraukti visų Lietuvos vyskupijų parapijas, rengti piligrimines keliones į Gailestingumo šventovę Vilniuje, parapijose apmąstyti Dieviškojo gailestingumo dovaną.

Ganytojai aptarė Popiežiaus Benedikto XVI kvietimą rengti maldos vigiliją už negimusią gyvybę lapkričio 27 d., pirmojo Advento sekmadienio išvakarėse. Ta proga Lietuvoje lapkričio 23 d., 15 valandą, kuri švenčiama kaip Gailestingumo valanda, skambėjo Lietuvos šventovių varpai už negimusius kūdikius, minint prieš 55 metus Lietuvoje sveikatos ministerio įsakymu įteisintus abortus. **LVK naujienos**

Meilė gyvybei

Begalinis ir šventas bei dvasinis šeimos vaidmuo

Kun. dr. KĘSTUTIS RALYS

Straipsnis skiriamas Lietuvos švietimo reformos pradininkei, mokslininkei, auklėtojai, literatūrologei, Lietuvos Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narei habil. dr. Meilei Lukšienei atminti, "Laiko iššūkiai Lietuvos švietimui" VPU mokslinei konferencijai.

Šiandien visas pasaulis, kaip ir Lietuva, popiežiui Benediktui XVI raginant išsaugoti šventumą, pirmiausia žvelgia į santuoką, kaip į pirmąją bendruomenę, amžiną ir niekuo nepakeičiamą. Santuokinė meilė savo prigimtimi yra atvira priimti gyvybę (Jonas Paulius II, 1982, p. 183). Žmogaus, kuris yra pašauktas skelbti Dievo gerumą ir vaisingumą, orumas yra aiškiai atskleidžiamas per gyvybės perdavimą. Žmogaus tėvystė ir motinystė iš esmės yra panašios į patį Dievą. Tuo panašumu yra paremta šeima, laikoma žmogiško gyvenimo bendruomene, meilės sujungtų asmenų bendruomene – *communio personarum* (Šeimos teisių chartija, 1983. 11.24).

Gyvybės perdavimas išreiškia socialinį šeimos subjektyvumą ir išjudina meilės ir solidarumo veikimą tarp visuomenės kartų. Būtina atrasti socialinę vertę tos visuotinio gėrio dalelės, kuri yra įgimta kiekvienam naujai į pasaulį atėjusiam žmogui. Kiekvienas vaikas dovanoja save savo broliams, seserims, tėvams, visai šeimai. Jo gyvybė yra dovana jo gyvybės kūrėjams, kurie negali nepajusti savo kūdikio buvimo, jo dalyvavimo jų gyvenime, jo įnašo į jų ir visos šeimos bendruomenės bendrąją gerovę (Jonas Paulius II, 1994, p. 874).

Šeima, paremta santuoka, iš tikrųjų yra gyvybės šventovė, "vieta, kur gyvybė – Dievo dovana – gali būti tinkamai

priimta, saugoma nuo dažnų pavojų, su kuriais ji susiduria, ir gali vystytis pagal tai, kas reikalinga autentiškam žmogaus augimui" (Jonas Paulius II, 1994, p. 884).

Jos vaidmuo, skatinant ir kuriant gyvybės kultūrą lyg priešnuodį prieš griauančios "anticivilizacijos" galimybę, kaip šiandien patvirtina daugelis reiškinių ir tikrovės pavyzdžių, yra lemiamas ir nepakeičiamas (Jonas Paulius II, 1991, p. 842; 1995, p. 505-507). Santuokos sakramento dėka krikščioniškosios šeimos gauna Dievo pašaukimą liudyti ir skelbti Gyvybės Evangeliją. Tai yra išpareigojimas, kuris visuomenėje įgauna tikros ir drąsios pranašystės vertę. Dėl to "Gyvybės Evangelija tarnauja ir tada, kai šeimos, ypač jungdamosi į atitinkamas draugijas, stengiasi užtikrinti, kad valstybės įstatymai ir institucijos ne tik niekaip nepažeistų teisės į gyvybę nuo pradėjimo iki natūralios mirties, bet ją globotų ir skatintų" (Jonas Paulius II, 1994, p. 891).

Šeima stipriai prisideda prie socialinio gėrio per sąmoningą motinystę ir tėvystę, kurių dėka sutuoktiniai tampa ypatingais Dievo kūrimo darbo dalininkais. Šios atsakomybės našta neturi virsti pasiteisinimu dėl savanaudiško uždarumo, bet turi lydėti sutuoktinių sprendimus gausiai priimti gyvybę. Atsižvelgdami į fizines, ekonomines, psichologines ir socialines sąlygas, sąmoningais tėvais laikysime tuos, kurie, protingai apsigalvoję ir kilnumo skatinami, nusprendžia susilaukti daugiau vaikų arba dėl rimtų priežasčių pasiryžta ribotą ar neribotą laiką vaikų negimdinti, bet laikytis dorinių įstatymų (Pastoracinė konstitucija *Gaudium et Spes*, 1966, p. 1070-1072). Motyvai, kurie turėtų skatinti sutuoktinius sąmoningai motinystei ir tėvystei,

prasideda nuo visiško jų pareigų Dievui, sau, savo šeimai ir visuomenei pripažinimo, laikantis teisingos vertybių hierarchijos.

Tik sutuoktiniai nusprendžia, kiek laiko turi praeiti nuo vieno gimdymo iki kito ir kiek vaikų jie turės. Viena iš jų neatimamų teisių yra atlikti pareigą prieš Dievą, kreipiant atitinkamą dėmesį į pareigas vienas kitam, savo gimusiems vaikams, šeimai ir visuomenei (Pastoracinė konstitucija *Gaudium et Spes*, 1966, p. 1070-1072). Valstybinių valdžios organų tarpininkavimas demografijos srityje turėtų būti vykdomas taip, kad visiškai gerbtų asmenis ir sutuoktinių laisvę. Toks tarpininkavimas "niekada negali pakeisti sutuoktinių sprendimų" (Katalikų Bažnyčios katekizmas, p. 2372).

Troškimas būti motina ar tėvu dar nepatvirtina "teisės turėti vaiką", o negimusio vaiko teisės yra akivaizdžios. Negimusiam vaikui turi būti garantuojamos geriausios įmanomos gyvenimo sąlygos per santuokinės šeimos stabilumą, dviejų asmenų – tėvo ir motinos – vienas kito papildymą (Katalikų Bažnyčios katekizmas, p. 2378). Greita tyrimų raida ir jų technologinis pritaikymas reprodukcijos srityje kelia naujus ir subtilius klausimus apie visuomenę ir normas, tvarkančias socialinį žmogaus gyvenimą.

Neturime pamiršti žmonių, kurie labai išvalgiai numatė švietėjišką mokymą ir auklėjimą pirmos – bendruomenės šeimos. Kaip didi pedagogė habil. dr. Meilė Lukšienė buvo tikras mokslinis Lietuvai švietimo reformos šviesulys šių dienų gyvenime, žvelgiant į šeimą, ją ugdat, mokant atrasti amžiną dievišką, susiliejančią su mokslinė, žemiška šviesa; Viešpaties gyvybės davėjo šviesa.

Mūšis laimėtas, bet kova dar nebaigta

ANDRIUS DRUČKUS,
Balio Vaičėno bendražygis,
Obeliai

1945 metų pavasarį Vyčio kuopos partizanai, vadovaujami leitenanto Balio Vaičėno-Liubarto, apsistojo Obelių šile, vadinamajame Lapių kalnelyje (Rokiškio r., Rudžionių miškas) ir įsirengė stovyklą. Aplink kalnelį išsikasė gynybinius apkasus, įsirengė bunkerį. Tuo metu Obeliuose buvo dislokuotas baudžiamasis kariuomenės garnizonas. Vietiniai sribai ir garnizono vadovybė žinojo, kad Obelių šile įsikūrė partizanai ("banditai"), bet vieni nedrįso jų pulti.

1945 m. liepos 13 d. Obelių geležinkelio stotyje buvo sustabdytas ešelonas su grįžtančiais iš Vokietijos kareiviais. Obelių garnizono vadovybė susitarė, kad šie padės likviduoti miške esančius "banditus".

Kariuomenė su baudžiamuoju garnizonu, vietiniais sribais apsupo mišką. Partizanai, pajutę pavojų, išsidėstė apkasuose ir pasiruošė gintis. Kariuomenės žvalgams pavyko suimti išėjusį į pamiškę uogauti partizaną Henriką Nave

3-ios Vytauto apygardos 5-os Lokio rinktinės Vyties kuopos partizanai. Pirmoje eilėje iš kairės: Alfredas Garnelis-Čigonas, Vytautas Dručkus-Sernas. Antroje eilėje iš kairės: Vyčio kuopos vadas Balys Vaičėnas-Lordas, Liubartas, Edvardas Garnelis-Sarkis, Vladas Krasauskas-Kukutis (1946 m.)

5-os Lokio rinktinės partizanai. Iš kairės: Petras Araminas-Žalvarnis, Vincas Araminas-Šermukšnis, Balys Vaičėnas-Pavasaris, Alfredas Garnelis-Čigonas, Vytautas Dručkus-Sernas (1950 m.)

Sėdi iš kairės: Severas Turkevičius, Jonas Jozėnas, Balys Bislys. Stovi broliai Augustas ir Jonas Medikiai. 1947.X.4 žuvo išduoti kautynėse su saugumo kariuomene (Rokiškio rajonas, 1946 m.)

(vokiečių medicinos karininką, likusį nuo fronto), kurį po apklausos privertė surištomis rankomis vesti į partizanų stovyklą. Vėliau Henrikas pasakojo, kad per apklausą buvo reikalaujama pasakyti, kiek yra "banditų", kas jiems vadovauja, kokią turi ginkluotę, kaip išsidėstę. Henrikas aiškino pavardžių nežinąs, nes visi vadinas slapyvardžiais, o yra jų apie tūkstantį, ginkluotė įvairi – kulkosvaidžiai, automatai, minosvaidžiai. Kareivius Henrikas vedė į sargybos postus, kad šie pamatytų ir spėtų pranešti partizanams.

Partizanai, manydami, kad juos supa ir puola vietinės pajėgos, elgėsi drąsiai. Kareivius prisileido arti, puoliančiuosius pasitiko granatomis, kulkosvaidžių ir automatų salvėmis. Puolimas buvo atremtas. Tuomet kariuomenė bandė prasiveržti į stovyklą iš dešiniojo šono, tačiau ir vėl nesėkmingai. Pajutę, kad susidūrė su gerai pasiruošusiais kovotojais, po keleto valandų nesėkmingų kautynių, negalėdami palaužti partizanų pasipriešinimo, kareiviai buvo priversti pereiti prie fronte naudojamo pozicinio puolimo taktikos. Jie rengėsi ilgam atviram mūšiui. Partizanai, pamatę, kad kaunasi su didelėmis kariuomenės pajėgomis, o turimų šovinių ilgam neužteks, nutarė veržtis iš apsupties, inscenizuodami kontra puolimą.

Nukelta į 5-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Remia strategiją

Po susitikimo su Lietuvos užsienio reikalų ministru Audroniumi Ažubaliu Vašingtone lapkričio 15 d. JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton pareiškė, kad JAV remia Lietuvos energetinės nepriklausomybės strategiją, tvirtindama, kad energetinis saugumas yra būtinas vystyti Baltijos jūros regionui. Lietuvos naują energetinės nepriklausomybės strategiją ji pavadino "subalansuota ir sisteminių požiūri".

Neseniai Vilniuje lankėsi JAV specialusis atstovas energetikos klausimams Eurazijos regione Richard Morningstar, kuris susipažino su Lietuvos planais siekti energetinės nepriklausomybės, didinti investicijas energetikos sektoriuje, skatinti konkurenciją ir siekti tvaresnio energetikos šaltinių derinio, įskaitant atsinaujinančius šaltinius. Lietuva tikisi, kad priklausomybę nuo energetikos šaltinių iš Rusijos sumažintų elektros ir dujų jungtys su kitomis ES šalimis, nauja atominė elektrinė ir suskystintų dujų terminalas, taip pat konkurencijos didinimas energetikos sektoriuje.

Vetavo pilietybės įstatymą

Lapkričio 18 d. prezidentė Dalia Grybauskaitė vetavo dvigubos pilietybės ribas išplečiantį Pilietybės įstatymą dėl galimos prieštaros Konstitucijai. Įstatymas seimui gražintas dėl straipsnių, kurie dvigubą pilietybę leidžia įgijusiems Europos sąjungos ar NATO valstybės pilietybę, ir išplečia galimybes gauti Lietuvos pilietybę išimties tvarka. "Pagal Konstituciją dviguba pilietybė yra reta išimtis, o ne paplitęs reiškinys. Išplėsti galimybes turėti dvigubą pilietybę būtų įmanoma vieninteliu būdu – keičiant pačią Konstituciją", sakė ji.

Pilietybės įstatymo nauja redakcija seime buvo svarstoma dvejus metus. 2009 m. pateiktas tuometinio prezidento V. Adamkaus sudarytos darbo grupės parengtas įstatymo variantas seime pakeistas iš esmės.

Prezidentūros pateiktas variantas seime buvo išplėstas, dvigubą pilietybę leidžiant ne tik iki Nepriklausomybės atkūrimo 1990-ųjų kovo 11-ąją išvykusiems, kaip buvo nustatyta pirmine redakcijoje, bet ir emigravusiems po šios datos – jei jie išvykę įgijo ES ar NATO valstybės pilietybę.

Seimas pritarė pasiūlymui, kad Lietuvos pilietybę išimties tvarka gali būti suteikta, "kai tai sietina su Lietuvos vardo garsinimu moks-

lo, ekonomikos, kultūros, meno ir sporto srityse, jai atstovaujant šiuo metu ar ateityje". Dalis žinovų ir politikų mano, kad toks patvarkymas prieštarautų Konstitucijai, kuri griežtai riboja dvigubos pilietybės atvejus.

Atstatyta dauguma

Valdančioji Permainų koalicija seime lapkričio 18 d. atgavo formalią daugumą ir turi 71 atstovą 141 vietos seime, prisiekus naujam parlamentui, Tautos prisikėlimo partijos (TPP) atstovui Andriui Burbai. Jis tapo valdančiosios Jungtinės TPP bei Liberalų ir centro sąjungos frakcijos nariu. 32 metų teisininko išsilavinimą turintis A. Burba seime pakeitė per apkaltos procesą atstatytą seimo narį Liną Karalių, kuris pasitraukė į opoziciją ir priklausė Krikščionių partijos frakcijai.

Valdančiąją koaliciją sudaro 4 partijos: Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, Liberalų sąjūdis, Liberalų ir centro sąjunga bei TPP.

Vadovauja NATO seimui

Seimo delegacijos atstovas NATO Parlamentinėje asamblėjoje Petras Auštrevičius per Varšuvoje lapkričio trečią savaitę vykusią 56-osios metinę sesiją išrinktas vienu iš penkių asamblėjos viceprezidentų. Seimo Ryšių su visuomene skyriaus žiniomis, jo kandidatūrą į šią vietą pasiūlė asamblėjos Liberalų politinė grupė. Naujuoju asamblėjos prezidentu tapo Vokietijos atstovas Karl Lamers, kuris pakeitė kadenciją baigusį JAV Kongreso narį John Tanner.

Pagrindiniai šios sesijos darbotvarkės klausimai buvo Sąjungos stiprinimas ir Naujoji strategijos samprata, padėtis Afganistane, priešraketinė gynyba, NATO vaidmuo Arkties regione ir kt. Penkiems asamblėjos komitetams svarstyti buvo pateikta 15 raportų projektų, bei 6 rezoliucijų projektai, kuriems pataisas pateikė ir Lietuvos delegacija.

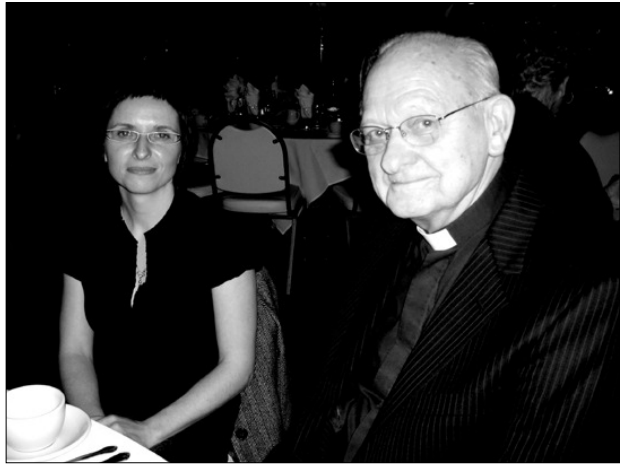
Išaldytos išmokos

Seimas priėmė statuto pataisas, kuriomis dar metams "išaldytos" mažesnės išmokos parlamentinei veiklai. Šiuo metu galiojantys lėšų sumažinimai parlamentinei veiklai, vadovybės reprezentacijai, kompensacijoms už pokalbius tarnybiniais telefonais pratęsti iki 2012 m. 2010 m. sausį nuo 1.5 iki 1 vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio (apie 2000 litų) buvo sumažintos kiekvieną mėnesį seimo nariams skiriamos lėšos, susijusios su jų parlamentine veikla. **RSJ**

“Draugo” metinis pokylis

EDVARDAS ŠULAITIS

Antrąjį šimtmetį pradėjęs dienraštis *Draugas*, spalio 30 d. Willowbrook pokylių salėje Willow Springs (IL), surengęs savo metinį balių, pritraukė gana gausų lankytojų būrį – arti 300 žmonių, kurie stengiasi išlaikyti šį seną išėivijos leidinį. Toje garbingoje šventėje dalyvavo svečiai iš Lietuvos, Vašingtono bei kitų miestų. Vienu svarbiausių jų buvo čekagiečiams gerai pažįstamas diplomatas, buvęs

Draugo vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė** šio dienraščio metiniame pokilyje kartu su jo ir *Tėviškės žiburių* bendradarbiu kun. dr. **Kęstučiu Trimaku**

Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, prieš pora metų sugrįžęs į Lietuvą. Šiuo metu jis yra Lietuvos respublikos UR ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius.

Svečias iš Vilniaus susirinkusiuosius ne tik pasveikino, bet ir pasidalijo mintimis. Pradžioje pažėrė eilę gražių žodžių *Draugo* adresu sakydamas: “Šis vakaras yra dar viena nuostabi proga pažvelgti į šio ypatingo leidinio reikšmę pasaulio lietuvių gyvenime. Juk *Draugo* nueitas kelias – tai kartu ir laisvės idėja, laisvos Lietuvos, lietuviškos savasties išsaugojimo, gimtojo žodžio puoselėjimo kelias.

Draugas jau seniai tapo viso pasaulio lietuvių paveldu, neatsiejama mūsų bendruomeninio gyvenimo dalimi. Tvirtai tikiu, kad ir pradėjęs savo antrąjį šimtmetį mūsų visų pastangomis *Draugas* tvirtai žengs savuoju keliu ir skleis žinią apie lietuvių šeimą”.

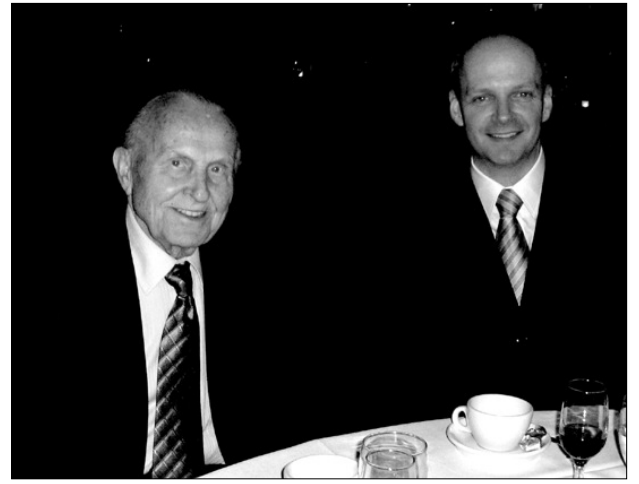
“Šiomet minime Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-metį. Nepaisant mūsų tautos istoriją žymėjusių negandų, karų ir tragedijų, įskaitant so-

vietų okupaciją ir laikiną valstybingumo praradimą, išsaugojome papročius, kultūrą, seną ir gražią kalbą. Išsaugojome mūsų tautinę tapatybę ir realizavome savąjį laisvės bei nepriklausomybės troškimą. Ir nors dalis mūsų dėl vienu ar kitu priežasčių buvo priversti palikti tėvynę bei suleido šaknis svetur, visada buvome ir esame viena tauta – nedalomai susijusi svarbiausiais tautinės savasties atributais – lietuvių kalba, kultūra, papročiais, tradicijomis ir bendra istorine atmintimi.

Puikus mūsų valstybės tvarumo pavyzdys – užsienio lietuvių veikla Lietuvos okupacijos metais. Nepaisant priešišku aplinkybių ir, atrodytu, beviltiškos padėties, visą tą ilgą bei gūdų sovietinės okupacijos laikmetį bendras tikslas, bendra viltis ir bendra svajonė atkurti Lietuvos valstybingumą telkė žmones kovai dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, būrė juos puoselėti tautos istorinę atmintį, tradicijas bei dvasią”.

A. Daunoravičius ypač išskyrė JAV lietuvius ir sakė, kad jie ilgus dešimtmečius skleidė pasauliui tiesą apie iš pasaulio politinio žemėlapiu prievarta ištrintą, tačiau nepalūžusią, orią, didingą tautą ir valstybę... A. Daunoravičius kalbėjo ir apie ryšių su užsienio lietuvių reorganizacija.

Žodį tarė ir kiti šventės dalyviai – *Draugo* leidybai vadovaujantys Marija Remienė ir adv. Saulius Kuprys. Pastarasis pristatė žymesnius pokylio svečius. Tarp jų buvo ir Lietuvos gen. konsulė Skais-tė Aniulienė, kuri savo kalboje negailėjo gerų žodžių leidiniui. Kaip jau įprasta, buvo pateikta gardi vakarienė, po kurios vyko meninė dalis. Koncertavo

Garbingasis svečias iš Vilniaus A. Daunoravičius pokilyje su vienu iš Lietuvių fondo steigėjų – dr. **Kaziu Ambrozaičiu**

jaunas akordeono virtuozas Martynas Levickis, pristatytas kaip pasaulio taurės “Coupe Mondiale 2010” Kroatijoje nugalėtojas. Šis daugelio tarptautinių konkursų dalyvis ir laureatas dabar studijuoja Karališkojoje muzikos akademijoje Vakarų Anglijoje.

Jaunasis muzikas pagrojo visą eilę kūrinių, kurių didesnė dalis buvo gana modernūs. Vyresnio amžiaus žmonėms tai buvo sunkiau suprantama. Renginį užbaigė šokiai (jiems grojo Algimanto Barniško orkestras), kurių metu buvo galima pabendrauti su pokylio dalyviais.

Šventė praėjo gan šauniai ir, atrodo, dienraštis *Draugas* dar turi nemažai draugų, kurie jį remia bei palaiko jo leidybą, nuo kurios pradžios suėjo jau 101 metai.

(Ntrs. E. Šulaičio)

Iš k.: jaunas akordeono virtuozas **Martynas Levickas** groja *Draugo* pokylio programoje; grupė žymesnių svečių

Nebelieka karių dvasios

VYTAUTAS V. LANDSBERGIS

Jei šiandien apklaustumė Lietuvos gyventojus, kas jiems labiau patinka – sribai ar partizanai – bijau, kad vienareikšmio atsakymo neišgirstume. Stebint internetines diskusijas, kartais tenka liūdnei konstatuoti, kad sribiškoji mąstysena (su panieka tautiškumui, padorumui ir kitu sribiškos leksikos paveldu) yra daug geriau išlikusi bei prigijusi. Jau nekalbant apie kai kuriuos rašytojus, kurių tipiška sribiškos knygos nepriklausomoje Lietuvoje leidžiamos tūkstantiniais tiražais ir graibstomos... Kyla pagunda sužinoti – ar perkami, ar populiarūs, pvz., Aukštaitijos partizanų atsiminimai? Dzūko, Vanago dienoraščiai? Ar CK sekretorių atsiminimų literatūra nėra mūsų visuomenei artimesnė, suprantamesnė?

Kodėl taip yra, kodėl nesi-

girdi drąsesnio inteligentų balselio šiame nūdienės sribuomenės chore? Gal todėl, kad inteligentams ši tema savotiškai nepatogi, mat pokario kovose jie dažniau pasirinkdavo Kubilinsko arba Petkevičiaus veiklos kelią. Geresniu atveju – tylos, prisitaikymo...

Partizanų vado Liongino Baliukevičiaus-Dzūko dienoraštyje randama frazė – “Mums taip trūksta inteligentų miške” – byloja, kad valstiečiai, studentai ir karininkai tuomet buvo ryžtingesni, sąmoningesni už daugelį inteligentų. Gal tuomet ir susiformavo minkštastuburio-prisitaikėlio inteligento tipas, kuris Lietuvoje itin gajus ir dabar. Tąsyk suprantama, kad net kalbos apie partizanus ką gali nesmagiai erzinti: užmirškim juos... Ir išvis geriau nelįskim į tą buržuazinį klasių kovos periodą, tegu geriau vadovauja mums tie patys savi

(“naši”) svetimtaučiai agurkų karaliai, “almaxis” išsikvėpinę malūnsparnininkai, tie patys buvę kolūkių ir centro komitetų pirmininkai.

Tačiau tokia būseną nėra normali, kai tautoje nebelineka karių dvasios. Kiekviena tauta turi turėti kario mentalitetą arba grupę žmonių, kurie pasiryžę aukotis ir išsigelbėti. Niekas nesako, kad mokėti prisitaikyti, išlikti yra blogai, bet svarstyklėse turi būti ir kita pusė – septyni samurajai (prisimenant A. Kurosavos filmą), pasiryžę apsaugoti daugybę išsigandusių kaimiečių nuo grobikų, užpuolikų. Ta kita (samurajiška) svarstyklių pusė pokario metais Lietuvoje buvo praktiškai išnaikinta. Liko pavieniai disidentai, išlaikę partizano dvasią: kunigai Julius Sasnauskas, Robertas Grigas, sesuo Nijolė Sadūnaitė ir keletas kitų. Galbūt jų yra Krašto apsaugos ministerijoje, vienas kitas žur-

nalistas, dar kai kur... Likusi saujelė partizanų... Liūdnas pajuokavimas: tuos (netyčia išlikusius) paskutinius Lietuvos “dinosaurius” reikia skubiai įrašyti į Raudonąją knygą ir saugoti, nes jie – esminis, beveik išnykęs mūsų valstybės turtas, genofondas.

O kad būtų aiškiau, apie

kokį mentalitetą kalbama, galima dar ir dar sykį skaityti partizanų vado Juozo Lukšos Daumanto laišką savo mylimajai Nijolei Braženaitei, rašytą prieš pat Juozui sugrįžtant į Lietuvą, kur jis perverbuoto bendražygio buvo išduotas ir sušaudytas.

Lietuvos aidas

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Paminklas monsinjorui K. Vasiliauskui

Paminklas monsinjorui K. Vasiliauskui Vilniuje prie Šv. Rapolo šventovės Ntr. Zenekos

Vilniuje ties Šv. Rapolo šventove, kur 1975-1989 m. gyveno ir dirbo monsinjoras K. Vasiliauskas, įrengta nauja aikštė ir pastatytas bei pašventintas paminklinis akmuo jo atminimui. Atidengiant paminklą, monsinjoro K. Vasiliausko paramos fondo pirmininkas poetas Justinas Marcinkevičius pabrėžė, kad įvykdytas kuklus K. Vasiliausko noras. Pasak monsinjoro, „akmuo sunkus ir pilkas – mano gyvenimas“. Granitinis riedulys papuoštas bronziniais lauko žolynais – tai visų mylėjusių kun. K. Vasiliauską žmonių pagarbos ir meilės ženklas. Paminklas pastatytas privačiomis lėšomis. Paminklo autorius skulptorius Jonas Gencevičius, aikštėlė įrengta pagal architekto Tauro Budžio planą.

Monsinjoras K. Vasiliauskas gimė 1922

m.; baigęs Vilniaus kunigų seminariją, 1946 m. buvo išventintas kunigu, o po trejų metų išstremtas į Sibirą; kalėjo Vorkutoje, Intoje. Į Lietuvą grįžo 1956 m. ir po kurio laiko – antroji tremtis, šikart – į Latviją. Grįžęs į Lietuvą kun. K. Vasiliauskas dirbo Varėnoje, Vilniuje Šv. Rapolo šventovėje, buvo Vilniaus arkikatedros bazilikos klebonas, Vilniaus kunigų seminarijos rektorius, paskutiniaisiais gyvenimo metais – Šv. Mykolo šventovėje kunigas emeritas. Monsinjoras K. Vasiliauskas mirė 2001 m. spalio 15 d. Jo nuopelnai Lietuvos visuomenei įvertinti Lietuvos Didžiojo kunigaikščio valstybiniu Gedimino IV laipsnio ordinu, Lietuvos nepriklausomybės medaliu, Santarvės fondo premija.

Inf. ir ntr. iš „Bernardinų“ tinklalapio

Mūšis laimėtas, bet kova...

Atkelta iš 3-čio psl.

Kad nereikėtų neštis, paleido minas (viena jų pataikė į štabavietę, padarydama nemažai žalos). Pelkėtu miško ruožu partizanai sėkmingai prasiveržė iš apsupties. Tarp išsigelbėjusiųjų buvo trys nesunkiai sužeisti partizanai. Kitą dieną miške buvo surastas ir išgelbėtas sužeistas partizanas Henrikas.

Kariuomenės patirti nuostoliai liko nežinomi. Žmonės, išvaryti ieškoti miške nukautųjų, pasakojo matę dedant žuvusiuosius į mašiną. Žinoma, kad žuvo mūšiu vadovavęs pulkininkas, septyni Obelių baudžiamojo garnizono kariai, Obelių gydytojas Švedas tvarstė du

sužeistus štabo darbuotojus.

Sulaukę vakaro, partizanai persikėlė į Dusetų girią. Po šio mūšio Balys Vaičėnas-Liubartas dienoraštyje rašė: „Jautėmės laimingi, kad išėjome iš kautynių visi gyvi ir kad sukretėm bolševikus. Mes laimėjome trumpą mūšį, bet dar nenugalėjome vergijos, mus žiauriai slegiančios. Bet mūsų veiduose viltis, kad sugriausime“. Dar šešerius metus Balys Vaičėnas-Pavasaris vedė žūtbūtinę kovą už Lietuvos laisvę su šūkiu „Už Dievą ir Tėvynę“. Žuvo 1951 m. balandžio 10-11 d. (naktį). Iki paskutiniųjų gyvenimo akimirkų Balys neprarado vilties ir tikėjimo, kad Lietuva anksčiau ar vėliau pasieks pergalę ir bus laisva.

Minint Gedulo ir Vilties dieną žygiuoja Lietuvos karių dalinys Vilniuje š.m. birželio 14 d. Ntr. iš LR seimo tinklalapio

KANADOS ĮVYKIAI

Nauji tikslai

Kanados užsienio reikalų ministeris Lawrence Cannon patvirtino, kad Kanados kariuomenės dalis pasiliks Afganistane iki 2014 m., bet keisis jos misijos tikslas. Po 2011 m. liepos Afganistane bus palikta 750 karių ir 250 pagalbinių specialistų. Jie mokys Afganistano kariuomenę ir policiją. Kanados kariai bus perkelti į saugesnę vietą netoli Kabulo, nedalyvaus kariniuose veiksmuose. Tokiai tarnybai nereikia parlamento sprendimo, pakanka ministerio pirmininko potvarkio. Opozicija reikalauja, kad parlamente būtų svarstoma ir balsuojama dėl šių pokyčių, kaip buvo daroma 2006 ir 2008 metais.

Lankydamasis Azijos Ramiojo vandenyno valstybių konferencijoje ministeris pirmininkas S. Harper susipažino su Trans-Ramiojo vandenyno prekybos grupės veikla. N. Zelandija, Čilė, Brunėjus, Singapūras ir kt. valstybės 2005 m. sudarė tarpusavio laisvos prekybos zoną, į kurią nori patekti ir Vokietija, JAV, kitos didžiosios valstybės. Lankydamasis konferencijoje Kanados vyriausybės vadovas tyrė galimybes surasti dar vieną rinką prekybai žemės ūkio maisto gaminiais.

Kanados pensijų plano (CPP) fondo investicijų tarība turi gerą naują pensininkams. Jau antrą ketvirtį iš eilės sėkmingos investicijos duoda pelną. Dabar pensijų fonde sukaupta didesnė negu ankstesniais metais \$138.6 bln. suma – beveik \$15 bln. daugiau nei praėjusiais metais. Dar prieš sunkmetį protingai investuotos lėšos dabar papildė pensijų fondą. Šiemet investicijų tarība įsigijo 8 didelius prekybos centrus Kanadoje ir Vokietijoje.

Br. Kolumbijos valdančiosios liberalų vyriausybės laukia nelengvas išbandymas. Judėjimas už HST atšaukimą nenuslūgsta, nors atsistatydino provincijos liberalų vyriausybės vadovas G. Campbell. Judėjimo organizatoriai buvęs premjeras Vaner Zalm ir Chris Delany sutelkė 600 savanorių ir numatė pradėti išrinktųjų parlamento narių ir ministerių atšaukimo kampaniją. Br. Kolumbija vienintelė Kanadoje, kurioje įstatymu leidžiama atšaukti išrinktuosius, po rinkimų praėjus 18 mėn. Organizatoriai per 60 dienų turi surinkti 40% rinkėjų balsų, kad būtų atšauktas išrinktas parlamento narys. Praėjusią vasarą Ontario ir Br. Kolumbijos provincijose buvo įvestas sujungtas provincijos ir federacinis mokestis (HST), padidėjo

kai kurių prekių ir paslaugų kainos.

Kanados vyriausybė nukentėjusiems nuo potvynių Pakistane paskyrė daugiau kaip \$40 mln., tesėdama savo pažadą. Ji buvo paskelbusi, kad prie savanoriškos rinkliavos pridės tokią pačią sumą. Kanadiečiai surinko \$40 mln. Šią vasarą potvynio vandenys sunaikino apie 200,000 namų, tūkstančius hektarų pasėlių; be maisto, pastogės ir pragyvenimo paliko daugiau kaip 4 mln. pakistaniečių.

Concordia universiteto apklausa atskleidė, kad 70% kvebekiečių savo laisvalaikį ir santaupas skiria lošimui, per metus vidutiniškai šiam tikslui išleisdami \$4831. Skaičiuojama, kad 41,000 gyventojų jau turi lošimo pripratimo įpročių. Provincija kasmet iš lošimo automatų ir loterijų gauna \$50 mln. pelno, tačiau dar niekas nėra apskaičiavęs, kiek kainuos gydyti prie lošimo pripratusių žmones.

Montrealietei rašytojai ir poetei Johannai Skibsrud, už pirmąjį romaną *The Sentimentalists* paskirta svarbiausia Kanados literatūrinė Giller premija (\$50,000). J. Skibsrud romanas buvo išleistas tik 800 vienetų laida, bet paskelbus apdovanojimą paklausa padidėjo. Dabar per savaitę papildomai išleidžiama 1,000 knygų, kurios greitai išnyksta iš knygynų. Kanados gen. gubernatorės šių metų literatūrinė premija įteikta ir kitai pradedančiai rašytojai Dianne Warren (Regina) už jos pirmąjį romaną *Cool Water*.

Penki kanadiečiai žuvo, šeši sužeisti, du labai sunkiai, įvykus sprogimui populiaraus Meksikos kurorto Mayan Riviera viešbutyje. Kanados ambasada Meksikoje pasirūpino, kad nukentėjusieji nedelsiant gautų reikiamą pagalbą. Poilsiautojai iš Kanados, panoręje nutraukti atostogas, buvo parskraidinti namo. Manoma, kad sprogimas įvyko dėl netolimose pelkėse susikauptųjų metano dujų.

Montrealio Rizzuto klanų mafija neteko savo vadovo. Nicolo Rizzuto, 86 m., buvo nušautas savo namuose. Beveik prieš metus mafijos tarpusavio kovose žuvo jo vaikai Nicola Rizzuto. Sūnus Vito Rizzuto buvo išduotas JAV teisėsaugai ir nuteistas 10 metų kalėjimo už trijų žmonių nužudymą 1981 m. Šis nusikaltėlių klanas užsiiminėjo narkotikų prekyba, sukčiavimu, apgavystėmis ir šantažu. Manoma, kad Rizzuto šeimą bando pašalinti iš nusikalstamo verslo varžovai, siekiantys patys lobti iš nusikaltimų. SK

MŪSŲ TĖVYNĖJE

GULAGO ARCHYVAI

Projektą "Garsiniai Europos gulago archyvai" vykdo Paryžiuje įsikūręs Kaukazo ir Vidurio Europos visuomeninių tyrimų centras, bendradarbiaudamas su Prancūzijos tarptautiniu radiju. Lietuvoje projekto rengėjams talkino Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro atstovas, Gyvosios atminties programos vadovas Dalius Žygelis. 18 lietuvių prisiminimai apie gyvenimą priverstinio darbo stovyklose Sovietų Sąjungoje bus patalpinti projekto interneto tinklalapyje. Projekto vykdytojai įrašė 180 žmonių pasakojimus apie tremtį ir gyvenimą Sovietų Sąjungos gulage. Prisiminimus pateikė Lenkijos, Lietuvos, Estijos, Latvijos, Ukrainos, Rumunijos, Vengrijos, Vokietijos, Čekijos ir Slovakijos gyventojai. Tikimasi, kad projektas padės geriau suvokti skaudžią regiono istorinę patirtį Vakarų šalių gyventojams. Prisiminimai internete pasirodys 2011 m. kovą. Archyve bus sukaupti tiek iš gulagų į tėvynę grįžusių, tiek Rusijoje pasilikusių gyventojų pasakojimai.

KRITO VERTINIMAS

Lietuva pagal sąlygas gerovei nukrito iš 40-tos į 42-ą vietą pasaulyje, parodė bendrovės "Legatum" spalio 26 d. paskelbtas 110 šalių įvertinimas. "Legatum", įvertinusi įvairiose šalyse gerovę skatinančius veiksnius, Lietuvą geriausiai įvertino pagal gyventojų išsilavinimą (35 vieta) ir saugią šalies aplinką (taip pat 35), taip pat pagal gyventojų verslumą ir galimybes kurti verslą (39). Prasčiausiai įvertintas šalies ekonomikos lygis (79), asmeninė laisvė (70) ir socialinė erdvė (49). Vyriausybės veikla įvertinta 49-a, sveikatos apsaugos lygis – 38-a vieta. Pirmoji vieta pasaulyje atiteko Norvegijai, antroji – Danijai, trečioji – Suomijai, ketvirtoje ir penktoje vietoje liko Australija ir Naujoji Zelandija. Estija vertinime užėmė 35-ą, Latvija – 47-ą vietą. Prasčiausiai sąlygos gyventojų gerovei įvertintos Zimbabvėje. "Legatum" yra privati, Jungtiniuose Arabų Emyratuose įsikūrusi investicijų bendrovė, valdanti kelių bilijonų dolerių fondą, taip pat teikia konsultacijas dėl ilgalaikių investicijų.

MAŽIAU AVARIJŲ

Lietuvos kelių policijos tarnyba praneša, kad per 10 šių metų mėnesių daugiausia avarių įvyko Kauno apskrityje, o daugiausia gyvybių nusinešė eismo įvykiai Vilniaus apskrityje. Avaringiausia savaitės diena –

penktadienis, daugiausia mirė keliuose liepos mėnesį. Per šiuo metų 10 mėnesių Lietuvoje užregistruota 3,013 eismo įvykių, kuriuose nukentėjo žmonės. Žuvo 245 eismo dalyviai, 3,618 buvo sužeisti. Palyginti su 2009 m. tuo pačiu laikotarpiu, eismo įvykių skaičius sumažėjo 3.7%, žuvo 19.4% mažiau žmonių, sužeistųjų sumažėjo 0.9%. Eismo įvykiuose žuvo 84 vairuotojai, 77 pėstieji, 56 keleiviai ir 20 dviračių vairuotojų. Dėl neblaivių vairuotojų kaltės įvyko 211 eismo įvykių (21% mažiau negu per 2009 m. 10 mėnesių). Šiuose įvykiuose žuvo 21 žmogus, 292 sužeisti. Teisės vairuoti neturintys asmenys sukėlė 183 eismo įvykius.

GINKLŲ KONTROLĖ

Seimas lapkričio 18 d. priėmė naujos redakcijos Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą, kuriuo sugriežtinta ginklų įgijimo tvarka. Pagrindinė naujovė, sulaukusi daugiausia priešpriešos seime – nuostata, kad norint įsigyti nedidelės galios šaunamuosius ginklus ir dujinius pistoletus reikėtų gauti leidimus. Projektą sumanusi Vidaus reikalų ministerija teigė, jog priėmus teikiamą įstatymą pagerės kriminogeninė būklė – sumažės nusikalstamų veikų, daromų panaudojant nedidelės galios šaunamuosius ginklus ir dujinius pistoletus. Naujos redakcijos įstatymas parengtas siekiant į valstybinę teisę perkelti 2008 m. gegužės 21 d. Europos parlamento ir Tarybos nurodymus dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės.

EMIGRACIJOS STATISTIKA

Per 10 šių metų mėnesių išvykimą iš Lietuvos deklaravo 74,100 žmonių, arba keturis kartus daugiau nei pernai, lapkričio 17 d. pranešė Statistikos departamentas. Vasaros pabaigoje aukštumas pasiekė deklaruotos emigracijos mastai rudenį ėmė slūgti ir per 3 mėnesius sumažėjo beveik per pusę. Šių metų balandžio-rugpjūčio mėnesiais ypač išaugusiems emigracijos mastams, kai per mėnesį emigrantų būdavo vidutiniškai 10,700, įtakos galėjo turėti Sveikatos draudimo įstatymu nustatyta prievolė nuolatiniams šalies gyventojams mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas. Iki 2010 m. kas antras-trečias iš Lietuvos išvykęs asmuo nedeclaravo emigracijos. Emigravusių ir gyventojų skaičių 2001-2010 m. skelbs 2011 m. numatomas visuotinis gyventojų ir būstų surašymas. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Argentinos lietuvių bendruomenės draugija V Tarptautinių bendruomenių susitikime, kuris vyko Lanus miesto San Martin parke spalio 24 d. Ntr. iš "SLA žinios"

Argentina

SPALIO 17 D. Alytaus miesto liaudies meno ansamblio "Dainava" koncertavo SLA draugijos su Lietuvos ambasados parama organizuotame renginyje, pažymint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-ties metų jubiliejų bei 600 metų Žalgirio mūšio sukaktį. Renginyje – gausūs dalyviai.

DEŠIMT "DOBILIUKŲ"

grupės vaikučių paruošė savo darbus URM piešinių konkursui "1410 – Žalgirio mūšis", skiriamam šio mūšio 600 metų sukakties minėjimui. Grupės vadovė – Nelida Zavičkaitė Mahne.

BIBLIOTEKA VEIKIA šeštadieniais nuo 17 iki 19 val.; galima pasiteirauti apie knygų sąrašą arba kreiptis į Robertą Aleksioną el. paštu

aldadatenis@hotmail.com.

ŠEŠTADIENIAIS SLA draugijos patalpose yra dėstomi dviejų lygių lietuvių kalbos kursai, nuo 16 iki 18 val. Koordinatoriai – Suzana Dapkevičius ir Arnaldo Vezbickas. Pamokos nemokamos, tik reikia būti Susivienijimo lietuvių Argentinoje nariu. Naujas lietuvių kalbos kursas vaikams ir jaunimui – nuo 15.15 iki 16 val. **Inf.**

33 laiptų 3 paslaptys...

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Nevartojantys kompiuterio neturėjo progos stebėti Santa Fe mieste, JAV, New Mexico valstijoje Loretto koplyčios stebuklingų laiptų ir choro balkoną per lig šiol neišaiškinamas tris jų paslaptis. Juos aplanko kasmet ketvirtis milijono praeivių. Apstulbintų meistrų, inžinierių ir architektų... Trumpai – laiptų atsiradimas.

Loretto koplyčia, suprojektuota prancūzo architekto Antoine Mouly, baigta statyti 1873 m., ir jam staiga tik mirus. Netruko pastebėti, kad koplyčioje trūksta laiptų chorui pakilti – palipti į balkoną. Devynias dienas seserys vienuolės meldėsi į šv. Juozapą (amatų-stalių). 9-tą dieną pasibeldęs į duris kažkoks pašalaitis pareiškė esąs stalius, norįs įrengti trūkstamus laiptus. Visų nuostabai, padirbo neregėtus spiralinius (kylančiai besisukančius apie save) laiptus, ir dar... be juos išlaikančio centrinio ramsčio. To neužtenka. Nepanaudojo nei vinių, nei klijų... ir baigęs dingo, nelaukdamas užmokėjimo nei už darbą, nei už medienos medžiagą.

Niekaip nesuprantamos 3 paslaptys: 1) nelaukta pasirodęs ir dingęs neapmokėtas, nežinomas stalius; 2) specams neišaiškinamas laiptų išsilaukimas jau daugiau kaip šimtmetį be centrinės atramos... be vinių ar klijų; 3) iš kur mediena? Patikrinus kilmę rasta, kad tokio medžio New Mexico plotuose nėra. Galutinai suskaičiavus laiptus... 33 laiptukai – Nukryžiuoto Kristaus amžius. Nenuostabu, kad lankosi šimtai tūkstančių kasmet pamatyti... 33 stebuklingus laiptus pas giedančius...

Tačiau nuostabu, kad Kanados Londono lietuvių choras "Pašvaistė", jau seniai neturėdamas nei pastovaus chorvedžio-dės, (be jų – be repetacijų), nei galutinai patalpų – išsilaikė dar veiklus, kad ir žymiai sumažėjęs, sulaukęs 33 metus! Artimai Kanados šiaurės "aurorų" – šiaurinių pašvaisčių – 1977 įsikūrusi 1978-tų Pirmajai Dainų šventei Toronte, pasivadavusi "Pašvaistė", savo narsuoliais vadovais džiaugdama keliavo, koncertavo, gastroliavo, išleido garsajuostes "Gintarai pabiro" ir "Širdies daina", – galutinai nepraleido 2006 įspūdingos Aštuntosios Dainų šventės Čikagoje ir sugrįžus jai, vėl po 33 metų antrą kartą Torontan, atstovavo Londonui... "Pašvaistė" savo rankdarbiniais "auroros" marškinėliais ir širdžių daina "mirkėjo" šių metų stebuklingame IX Dainų festivalyje Mississaugoje. Sakoma, ga-

lėti – reikia norėti. Tik per "užsispyrimą", norą, įgalint...

Asmenine iniciatyva net išleistas 2006-ais CD pavidalu giesmių rinkinys "Atsiliepk giesme" (sekant 8 Dainų šventės šūki "Atsiliepk daina"), galimai vartojant pamaldose chorų neturinčiose vietovėse, be jokių pašalinių garbių paramų... Savo "auksiniu" laiku Kanados

IX Dainų šventėje Kanados Londono "Pašvaistės" dainininkai

Londono veikė apie 15 organizuotų vienetų – mokykla, biblioteka/archyvas, Jaunimo ansamblis su kapela "Baltija", sporto klubas "Taurus", mergaičių chorelis, kvartetas "Rasa", Bingo klubas, skautų "Simano Daukanto" vietininkija, gimnazijai baigiamąjo kredito paruošimas, UWO universiteto lietuviškai kalbantiems studentams ir net "Charlie Brown" programa lietuvių kalbos susipažinimui net ne lietuviams, KLJS, KLK Moterų skyriai ir buvęs gyvai veiklus Pensininkų klubas. Nė vieno nėra. Liko Londone tik 33 metų, senstelėjusi "Pašvaistė", (pasirengusi dainuoti Ingos estradinę *Laimingi laiko neskaičiuoja...*) praradusi savo šventovę (taipgi senstelėjusi – nuo 1964 amžiumi vyresnė, bet su jaunai energinga, kūrybinga taryba) Londono Šiluvos Marijos katalikų bendrija ir jau daugiau kaip 60 metų išsilaikantis KLB Londono bendruomeninis, visus jungiantis padalinys.

33 METAI – gyvasties laiptai... ir tik likusi VIENA paslaptis – kaip ilgai neatjaunėjant tęsim... Ne skaičiuose, tik likę dvasioje... IKI PASKUTINIŲJŲ! Laimingi laiko neskaičiuoja. Likom, tad ir gyvuokim!

Lenkija

MIRĖ LIETUVIŲ BIČIULIS. A.a. kan. Jan J. Macek, lenkų kunigas, nusipelnęs Seinijos lietuviams, eidamas 76-uosius metus, mirė rugpjūčio 13 d. Smalėnuose. Baigęs Lomžos kunigų seminariją, 1957 m. buvo išventintas kunigu. Tarp kitų parapijų jaunasis kunigas vikaravo ir Seinų parapijoje. Čia jis matė lietuviams daromas skriaudas, kovojant dėl lietuviškų pamaldų Seinų bazilikoje. Tų įvykių paveiktas, pradėjo mokytis lietuvių kalbos. Pirmiausia išmoko lietuviškai kalbėti poteries, pradėjo lietuviškai klausyti išpažinčių ir stengėsi lietuviams patarnauti. 1967 m. kan. J.J. Macek, vietas klebono prašymu, buvo paskirtas Punsko parapijos vikaru. Čia, mokomas lituanisto Jono Stoskeliūno, gerai pramoko kalbėti lietuviškai. Jis sakė lietuviškai pamokslus, aukojo Mišias. Daug dėmesio skyrė parapijos jaunimui. Organizavo jų išvykas, subūrė jaunimą giedoti lietuviškas giesmes.

Išėjęs iš Punsko, 10 metų klebonavo Smalėnų parapijoje, vienodu rūpesčiu patarnaudamas lietuviams ir lenkams. Vėliau jis klebonavo Obviernios ir Filipavo parapijose. 1993 m. kan. J.J. Macek grįžo į Punksą, pakeisdamas pensijon išėjusį kleb. kun. Igną Dzermeiką. Čia jis rūpinosi pastatų remontais, bet svarbiausias jo rūpestis – parapijiečių dvasiniai reikalai. Jo pastangomis pradėjo veikti “Gyvųjų akmenų” organizacija. Taipgi jis rūpinosi tarnautojų ir tikybos mokytojų dvasiniu bei tautiniu ugdymu, pirkdamas ir skolindamas lietuviškas knygas, albumus, vaizduojusias. Buvo įsteigta ir parapijos “Carito” grupė, kuriai iki šiol vadovauja tikybos mokytoja Teresė

Aldona Stanaitienė su š.m. lapkričio 8 d. įvesdintu naujuoju (ir devintuoju) Hamiltono vyskupu Douglas Crosby, OMI

Ntr. R. Choromanskytės

Uzdilaitė. Vėliau kan. J.J. Macek nuoširdžiai patarnavo Suvalkų lietuviams, kas antrą sekmadienį šventovėje atnašaudamas Mišias lietuviškai. Vyskupo sprendimu buvo paskirtas Filipavo ir Suvalkų dekanu ir suteiktas jam kanaaninko titulas.

Pastaruosius dešimtį savo gyvenimo metų kanaaninkas kaip pensininkas praleido Smalėnų parapijoje, kur lietuviškai atnašavo Mišias ir mielai patarnavo lietuviams. Kan. J.J. Macek laidotuvėms vadovavo Elko vyskupas pagalbininkas Romuald Kaminski. Gedulinės pamaldos Smalėnų šventovėje vyko lietuvių ir lenkų kalbomis. Buvo giedamos lietuviškos ir lenkiškos giesmės. Lydint velionį į kapines, šventovės choras giedojo *Viešpaties angelą* ir giesmę *Marija, Marija*. JA

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Švč. Mergelės Marijos parapija Čikagoje spalio 24 d. surengė pagerbimą buvusiam savo ilgamečiame klebonui prel. Jonui Kazinskui. Pagerbimo rengėjai: naujasis parapijos administratorius kun. Jaunius Kelpšas, parapijos nariai – Ray Masiūnas, Bronė Barakauskienė, Stasė Bacevičienė, Genė Tarienė, Adelė Lietuvninkienė, Dana Bazienė, Irena Mitkienė, Audra Zakaraskienė. Mišias koncelebravo prel. J. Kazinskas, administratorius kun. J. Kelpšas, patarnavo diakonas Vytautas Paškauskas. Prelatą pagerbti atvyko daugybė žmonių, tarp jų ir ilgametis parapijos rėmėjas inž. Antanas Rudis. Žmonės norėjo buvusiam savo klebonui padėkoti už šventovės išpuošimą, religinius renginius, koncertus, už naujus vargonus ir puikų parapijai vadovavimą. Pagerbime prelatas susilaukė daug sveikinimų su geriausiais linkėjimais. Meninę programą atliko dosnūs parapijos rėmėjai solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, padainavę keturias dainas. Jiems akompanavo muzikė Jūratė Laukminienė. Vyko vaišės.

Australija

Šiame krašte rugsėjo 18-26 d.d. buvo surengta antroji Lietuvos užsienio reikalų ministerijos bei Lietuvos ambasados Japonijoje konsulinė pareigūnų misija. Dvi dienas Melburne, tris dienas Sydney mieste ir dvi dienas Adelaidėje Lietuvos užsienio reikalų ministerijos konsulinės informacijos pirmoji sekretorė Laura Tupe ir Japonijos atašė Jolanta Vitkauskaitė priėmė Lietuvos piliečių prašymus dėl pasų keitimo, Lietuvos pilietybės ir kitais klausimais. Pakalbinta Jolanta Vitkauskaitė pareiškė, kad susitikimas su tautiečiais Australijoje liko ir liks gražiausi prisiminimai. Visuose trijuose lankytuose miestuose sutikta daug malonių žmonių ir jie labai prisidėjo atliekant konsulinę misiją. Buvo darbui parūpintos tinkamos patalpos su reikalinga technine įranga. Pareigūnės mažai turėjo laiko pasidairyti lankytuose miestuose. Melburno mieste galėjo apžiūrėti tik vakare po darbo. Pusdienį laisvo laiko turėjo Adelaidėje. Abi pareigūnės labai dėkingos vietos lietuvių bendruomenės pirm. Gailai Paškevičienei ir A. Pociui už pagalbą susipažinti su Adelaide. Jos aplankė lietuvių Namus, Šv. Kazimiero parapiją, kurią aprodė kun. Juozas Petraitis ir lietuvių katalikų moterų draugijos pirm. Salomėja Vasiliauskienė.

Pusdienį pavyko pasidairyti ir po Sydney miestą, padedant Ritai Kriaučiūnaitei ir Dimitrijui Kraucevičiumi.

Estija

Estijos lietuvių bendruomenė spalio 1 d. Lietuvos ambasadoje Taline minėjo savo veiklos 30 metų sukaktį. Dar 1980 m. Estijoje buvo įsteigta Estijos lietuvių draugija, tapusi lietuvių bendruomene. Minėjime dalyvavo Lietuvos ambasadorius Estijoje Juozas Bernatonis, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento bendruomenės vadovė Milda Marija Trinkytė, dabartinė lietuvių bendruomenės pirmininkė Cecilija Rasa Unt, Estijos kultūros ministerijos atstovai, gudų, lenkų ir Čiuvasų bendruomenių pirmininkai ir būrys tautiečių. Estijos lietuvių bendruomenei ta progą sveikinimą atsiuntė Lietuvos užsienio reikalų ministeris Audronius Ažubalis, pažymėdamas, kad 1980 m. įsteigtai tautinei lietuvių organizacijai, esant Estijai ir Lietuvai okupuotoms, reikėjo ryžto, drąsos ir vienybės siekiant tautinių vertybių, vedusių estų ir lietuvių tautas į nepriklausomybę. Jis taipgi padėjo Estijos lietuviams už tautinės tapatybės išlaikymą. Meninę programą atliko pagal mainų programą šiuo metu Estijoje studijuojanti Lietuvos muzikos akademijos studentė Julija Demidova, kurios mokytoja yra Estijos LB narė pianistė Aleksandra Juozapėnaitė-Eesmaa.

Ispanija

Jau kuris laikas tarptautiniuose pianistų konkursuose pergales skina lietuvis pianistas Gintaras Januševičius. Pavasarį sidabrines pergales laimėjo pianistų konkursuose “Citta di Pinerolo” Italijoje ir “Neue Sterne” Wernigerode mieste Vokietijoje. Balearų salų Rotary klubų rengtame pianistų konkurse “Palma de Mallorca” visi penki vertinimo komisijos nariai vienbalsiai nutarė aukščiausią apdovanojimą – auksinę pergalę ir piniginę premiją suteikti Lietuvos pianistui G. Januševičiumi. Jis dvejus metus galės solo ir su orkestrais dalyvauti rengiamuose koncertuose Ispanijoje. Vertinimo komisiją sudarė žymūs Ispanijos, Britanijos ir Pietų Korėjos muzikai. Minėtame konkurse dalyvavo 24 atrinkti pianistai.

G. Januševičius skambinti fortepijonu pradėjo būdamas 4-rių metų amžiaus. Mokėsi Edvardo Balio, vėliau Čiurlionio menų gimnazijoje. Pianistas gyvena ir mokosi Vokietijoje. JA

St.Catharines, ON

BENDRUOMENEI rekolekcijos vyks lapkričio 28, sekmadienį, 1 v.p.p. Angelų karalienės šventovėje. Bus klausoma išpažinčių. Rekolekcijas ves Jonavos šv. Jokūbo parapijos kleb. kun. Audrius Mikitiukas. Kviečiami visi apylinkės lietuviai dalyvauti. SZ

London, ON

PARAPIJOS ŽINIOS. Parapijos taryba šiais metais ruošia ADVENTINES VAIŠES lapkričio 28, sekmadienį. Vaišių bilieto kaina asmeniui \$15.

ADVENTINIS SUSIKAUPIMAS parapijoje bus gruodžio 12, sekmadienį, 3 v.p.p. Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias. Susikaupimą ves svečias iš Lietuvos kun. Audrius Mikitiukas, Jonavos dekanas ir Šv. Jokūbo apaštalo Jonavos parapijos klebonas.

SEKMADIENIŲ MIŠIOS aukojamos sekmadieniais 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

LAPKRIČIO 28, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Henriką Grigėną ir Eleną Navickienę. Inf.

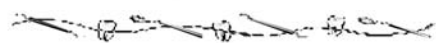
TRUMPAI

- Gudijos Pelesoje šv. Lino atlaidų metu atidengtas paminklas Vytautui Didžiajam, skirtas 600-osioms Žalgirio metinėms. Paminklą sukūrė skulp. A. Sakalauskas.

- Šiuo metu Lietuvoje gyvena 452 žmonės, vyresni negu 100 metų. Iš jų 305 moterys. Vyriausia moteris Šalčininkų rajone – 118 metų; vyriausias vyras, 114 metų, Kauno rajone.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 69 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą 0.25%
čekių sąskaitą iki 0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 0.50%
180 dienų indėlius 0.50%
1 m. term. indėlius 1.50%
2 m. term. indėlius 1.90%
3 m. term. indėlius 2.40%
4 m. term. indėlius 2.65%
5 m. term. indėlius 2.85%
RRSP ir RRIF
(Variable) 0.50%
1 m. ind. 1.50%
2 m. ind. 1.90%
3 m. ind. 2.40%
4 m. ind. 2.65%
5 m. ind. 2.85%

PASKOLAS
Asmeninės nuo 3.50%
Nekiln. turto 1 m. 3.50%
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJAI

TAUPOMĄ SĄSKAITA, ATLEISTA NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ – (Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%
1 metams – 1.75%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.10%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu**
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

“Aš – beržas. Lietuviškas beržas...”

Paulius Širvytis (1920-1979)

*Aš – beržas.
Lietuviškas beržas,
Išbridęs
Iš pievų nakties,
Sustojau
Ant mūšių
Didžiausiojo kelio
Su plieno dalgiu
Ant peties.*

*Ir audrą,
Ir giedrą,
Ir viską praūžęs –
Girdžiu aš
Tyliais vakarais,
Kaip skleidžiasi
Naktys
Žalių mėnesienoj
Baltųjų aušrų
Pumpurais.*

Lietuvos poetui Pauliui Širviui, parašiusiam šias eilutes, ši rudenį sukako 90 m. nuo jo gimimo dienos. Tai progai skirta Toronto Lietuvių Namuose surengta P. Širvio poezijos popietė leido dar kartą prisiminti vieno iš populiariausių Lietuvos poetų gyvenimą ir kūrybą. Po popietės vedančiosios R. Bačianskienės-Simonaitienės kalbos Toronto Maironio lituanistinės mokyklos mkt. Rima Žemaitytė-De Iuliis parengė vaizdais ekrane palydėtą pasakojimą apie poeto gyvenimą, jo poezijai reikšmingiausius susitikimus ir įvykius.

Poetas gimė ir augo eže-

ringame Zarasų rajone Padustėlių kaime. Mažasis Paulius ir jo brolis anksti neteko tėvų, tad vaikystė ir paauglystė praleista svetimuose namuose piemenaujant. Pirmasis pasirinkimas – Salų žemės ūkio mokykla, vėliau Vilniaus karo pėstininkų mokykla ir tarnyba kariuomenėje. Negailingų mūšių išbandymai, bendražygių žūtys, nelaisvė ir pabėgimai iš jos, be atsako didžioji jaunystės meilė – visa tai giliai įsirėžė jauno, atviro kaip Aukštaitijos lygumos poeto sieloje ir jausmuose ir vėliau išsiliejo poetine kalba eilėraščiuose. P. Širviui buvo nelengva surasti savo vietą gy-

venime. Niekada nemokėjęs prisitaikyti prie negailestingo laikotarpio, jis kelią rinkosi pagal savo sąžinę. Dirbo tuometinių rajoninių laikraščių redakcijose, kur į darbą priimdavo buvusius tremtinius ar jų artimuosius, susilaukdamas priekaištų ir pamokymų. Baigė Maskvos M. Gorkio instituto aukštuosius literatūros kursus, persikėlęs į Vilnių, dirbo *Literatūros ir Meno*, vaikų žurnalo *Genys* redakcijose. Kiek vėliau patraukė laimės

Dainininkas G. Špogis

ieškoti jūrų keliais, dirbo žvejybos laivuose jūrininku.

P. Širvio kūryba nuo pat pirmųjų eilėraščių ir rinkinio 1954 m. surado kelią pas skaitytojus. Iki dabar išleista 14 jo poezijos knygų. Poetas 1972 metais apdovanotas Lietuvos valstybine premija, 1973 metais tapo poezijos pavasario laureatu.

P. Širvio gyvenimas nutrūko 1979 m. Vilniuje, ten ir palaidotas. Jo atminimui Zarasų

savivaldybė yra įsteigusi P. Širvio literatūros premiją. Pirmuoju jos laureatu tapo M. Martinaitis, šiemet ji paskirta J. Erlickui.

Ekrane keičiantis archyvinėms nuotraukoms, R. Žemaitytė-De Iuliis priminė apie poeto gyvenimą ir kūrybai svarbias moteris. Tai karo keliuose sutikta ir prarasta Erna, jaunystės laikų Alpunytė, žmona Birutė. Joms skirti bene patys gražiausi Pauliaus Širvio posmai. Juose poetas mums paliko tikros, nemeluotos meilės siekimo ir ilgesio jausmus. Jaudinanti, perduodanti skaudžią patirtį karo metų lyrika.

Aukštaitija lietuvių literatūrai išaugino nemažai lyrikų, ir Paulius Širvytis – vienas iš jų. Jo poezijoje visam laikui išliko kaimo paveikslas nuo žvaigždėto dangaus, armonikos melodijų, iki vaivorinių miškų ar beržo pakelėje, išsakytas eilėmis, dažnai primenančiomis liaudies dainą. Poetinė kalba paprasta ir įsimenanti. Jis kasdieniškus žodžius sudėlioja į trumpą eilutę, ir jie, sušildyti jausmo įtampa ir talentu, tampa kitokie – pakylėjantys, spinduliuojantys vidinę dvasios šviesą ir muziką. Neatsitiktinai ne vienas Pauliaus Širvio eilėraščių yra tapęs daina. Jo poezija kaip medis: šaknimis – savo žodynu – atsiremia į gimtąją žemę, į liaudies kalbą, o minties prasme ir jausmais stiebiasi aukštyn, į dangų. Todėl jo eilės taip ilgai išlieka ir gyvena tarp mūsų...

Po pasakojimo apie poeto gyvenimą ir kūrybą popietės dalyviai turėjo progos išgirsti poeto eilių ir dainų. Eilėraščius karo, meilės tema, apie tėvynę skaitė Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleivės Julija Degutyte, Emilija Gutauskaitė, kiti skaitytojai Nerijus Augutis, Nerijus Zelionka, Laima Šimukėnienė, popietės vedančioji Regina Bačianskienė-Simonaitienė. Geištautas Špogis iš Hamiltono gitara pagrojo savo kūrinį ir padainavo dainą P.

Šir-vio žodžiais *Aš lauksiu prie Vilniaus*.

Mokytoja I. Ehlers savo pasisakyme po programos, atrodo, išreiškė daugelio mintis: – “Mums reikia poezijos daugiau ir dažniau, nes ji padeda kasdienybėje pamatyti grožį ir daro mus geresniais. Niekas kitas taip nepajuto žmogaus ir gamtos vienybės kaip lietuvių poetai P. Širvytis, Jurgis Baltrušaitis, Maironis ir kiti; mes nuolat turėtume sugrįžti prie jų kūrybos, kad neužmirštume, kas mūsų dvasiai teikia stiprybės ir giedrumo”. Poezijos skaitytojams, pranešėjai ir vedėjai buvo įteiktos gėlių puokštės.

Pokalbį apie poeziją buvo galima tęsti prie kavos ir užkandžių stalų, kuriuos paruošė popietės organizatoriai – Toronto Lietuvių Namų kultūros komisija. SK

(Ntrs. D. Špakausko)

***

PAULIUS ŠIRVYIS

Tarp vėtrų

*Siūbuoja ažuolėliai
Tarp vėtrų keturių.
Darželiuos gęsta gėlės
Nuo ašarų sūrių.*

*Sesulėm gaila rūtų –
Brolelių dar gailiau.
Oi, varė juos rekrūtuos,
Ir varė dar toliau.*

*Linguok, motule, vygė –
Kiti siūbuos balne.
O mes išjojam žygin.
Gal grįšime?
Gal ne?*

*Gimei ant mūšių kelio
Gaisravietėj karų.
Supai sūnų lopšelių
Tarp užiančių audrų.*

*Tave iš amžių nešėm
Ant žibančių kardų.
Istorijon įrašėm
Gražiausiuoju vardu.*

*Kiek mūsų kaulų guli
Visų kraštų laukuos, –
Nei sesė, nei motulė
Neras, nesurokuos.*

*Užaus kiti, galingi,
Ir juos pašauks kova.
Kol tu linguosi lingė,
Nežūsi, Lietuva.*

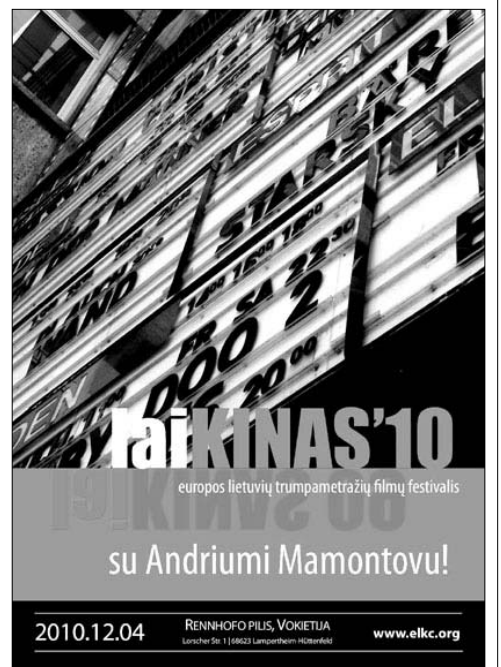

Poezijos popietės organizatoriai ir dalyviai iš k.: V. Kulnys, LN Kultūros komisijos pirm., J. Degutyte, L. Šimukėnienė, G. Špogis, R. Bačianskienė-Simonaitienė, N. Zelionka, R. Žemaitytė-De Iuliis, V. Bijūnaitė, A. Kynas

Lietuviškas filmų ir muzikos festivalis

Š. m. lapkričio 14 – gruodžio 4 d.d. Vokietijoje, lietuviškoje Renhofo pilyje vyksta antrasis Europos lietuvių trumpametražių filmų festivalis “laiKINAS’10”. Festivalio metu – paskaitos ir diskusijos lietuvių kalba, bendra festivalyje dalyvaujančių filmų peržiūra, aptarimas bei žiūrovams labiausiai patikusio filmo rinkimai. Festivalį organizavo Vokietijoje veikiantis Europos lietuvių kultūros centras (ELKC). Festivalyje dalyvauti, t.y. filmus pateikti pakviesti profesionaliai ar mėgėjiškai filmus kuriantys, už Lietuvos ribų gyvenantys lietuviai. Renginyje lankosi besidomintys kino menu. Festivalis tęsiasi visą dieną, įėjimas nemokamas. Festivalio tikslas – suburti lietuvius, nuo kino mėgėjų iki profesionalų, ugdyti jų domėjimasi šia disciplina, skatinti bendrą jų dialogą bei lietuviškos kultūros ir meno sklaidą Europoje. Festivalio “laiKINAS’10” dalyviai turi galimybę pabendrauti su įdomiais įvairiose užsienio valstybėse gyvenančiais ir kuriančiais kino menininkais, bendrose diskusijose aptarti šalių suteikiamas galimybes bei kylančius sunkumus įgyvendinant kūrybinius sumanymus, pasidalinti menine patirtimi.

Kasmet organizatoriai į festivalį kviečia nusipelnusį menininką iš Lietuvos, dirbantį kino ar teatro srityje. Praeitais metais festivalyje svečiavosi, su festivalio lankytojais diskutavo ir filmus įvertino Lietuvos bardas, aktorius ir režisierius Aidas Giniotis. Šiemet festivalyje lankosi žymus Lietuvos muzikantas ir aktorius Andrius Mamontovas. Pagrindinę programos dalį sudaro festivalyje dalyvaujančių filmų peržiūra bei labiausiai žiūrovams patikusio filmo rinkimai. Matytus filmus su dalyviais ir žiūrovais bendrose diskusijose aptaria festivalio svečias Andrius Mamontovas. Gruodžio 3-5 d.d. čia vyks ir akustiniai Andriaus Mamontovo koncertai. “Labai džiaugiamės, jog į šį ypatingą savaitgalį mums pavyko pasikviesti Andrių Mamontovą. Neabejoju, jog savo mintimis ir idėjomis jis praturtins mūsų jauną festivalį, o pokalbiai su svečiu įkvėps dalyvius ir suteiks jiems teigiamų paskatinimų tolesnei kūrybinei veiklai”, viliasi renginio organizatorė, ELKC projektų vadovė Agnė Ručytė. ELKC inf.

Festivalio plakatas

Metai be Sigito Gedos

Labai nedrąsiai viename pobūvyje prieš daugelį metų pirmą kartą iš arti pamatęs Poetą, prie jo priėjau norėdamas susipažinti. Kamavo klausimas, ar turėsiu ką pasakyti žmogui, mokančiam kelias užsienio kalbas, puikiai pažįstančiam senąją graikų ir romėnų filosofiją, tiek daug davusiam mūsų literatūrai. O įsikalbėjome taip paprastai, tiesiog apie gyvenimą, apie daugeliui žmonių, tarp jų ir pačiam poetui aktualias nūdienos, buitines problemas. Apie politiką ir apie bendrus pažįstamus. Po to kartas nuo karto vėl susitikdavome, kalbėdavomės lyg seni bičiuliai. Atrodė, kad Sigitas mokėjo džiaugtis, gerbė ir vertino kiekvieną, panorusį su juo bendrauti, kalbėtis, o kompanijose ir kartu besilinksminantį žmogų.

Sudėtingas buvo metas, kai savo kūrybos grūdą į sausą ir idėjiškai paraudusią literatūros dirvą teko berti tada dar pradedančiam poetui. Tačiau jo pasėti želmenys dygo, stiebėsi į saulę ir nors dažnai nomenklatūros trypiami bei mindomi, nešė gausų derlių. O juk nemaža buvo tokių, kurie rinkosi gerokai lengvesnį, paprastesnį kelią. Tereikėjo kartas nuo karto sumokėti dvasinę duoklę autoritetams, ir vartai į pripažinimą, netgi gerokai mažiau talentingiems, atsiverdavo negirgždėdami...

Sigitas savo kūryboje nešlovino socialistinės santvarkos, nesureikšmino Lenino, nė kitų sovietinių stabų bei jų iškeltų šūkių. Tačiau neabejoju, kad iš atitinkamų instancijų gaudavo pasiūlymą, o dažnai viena ar kita forma net buvo spaudžiamas tai daryti. Jau po jo mirties sužinojau, kad "brandaus socializmo" metu, kai Vilnių puošė plakatai su šūkais "TSRS konstitucija demokratiškiausia pasauli-

lyje!", poetui teko kurį laiką praleisti pastato rūsyje, į kurį, kaip tada sakydavo, "Leninas rodo ranka". Kietas KGB kumštis nenulaužė poeto puo-

Poetas Sigitas Geda

selėjamų vertybių medžio, neišbaidė to dar tolumo pavasario giesmė švilpaujančio varnėno. Išleistas ir toliau elgėsi taip, kaip liepė jo sąžinė, savo minčių bei žodžių nepardavinėjo už "trupinį aukso". Žvelgė gerokai toliau, išdidžiau ir prasmingiau, nei daugelis jo amžininkų.

Gerai atsimenu tą rudens dieną, kai per televiziją rodė steigiamąjį LP Sąjūdžio suvažiavimą. Tribūnoje kalbėjai daug ir drąsiai, sakei tą, ką Lietuva norėjo išgirsti nuo pat 1940 metų vasaros. Nemaža buvo tokių, kuriems tavo ir kitų kalbėjusių mintys nepatiko. Tačiau šaunu, kad nepasidavėte, neišėjote iš tribūnos nei tu, nei tavo bendraminčiai. Šaunu, kad surėmė pečius stovėjote mitinguose veidus atgręžę į minią, kuri laukė jūsų žodžių kaip duonos, kaip tikėjimo. Tuos žodžius, jau tapusius kūnu, kartu su bendraminčiais guldei ant "užiančio žalio ažuolo altoriaus..." O į aikštes "subėgę" šimtai tūkstančių tavo seserų ir brolių, tomis dienomis daug ką tau ir Laisvei "pasakyt norė-

jo". Ir tu juos "glostei šviečiančia ranka..."

Po to buvo 1988 m. rugsėjo 28-osios – "bananų baliaus" diena Arkikatedros aikštėje, buvo 1991 m. sausio 13-osios kruvinojo sekmadienio naktis, 1991 m. liepos 31-osios Medininkų tragedija. Daug visko buvo... Tačiau laisvas rytas vis tiek išaušo.

Rikiavosi žodžiai knygų ir interneto svetainių puslapiuose. Iš leidyklų išeinantys vis nauji Sigito kūriniai vienus džiugino, kitiems kėlė pavydą, net ir pyktį. Visaip komentavo Poetą. Daug kas keiksojo, dar daugiau kas žavėjosi. Pastarieji savo komentarais pritarė ir drąsino: "Ta jo poezija nuoširdi, ir tai daug ką pykina..." Lyg suerzintas bičių spiečius užia interneto puslapiai. Dar dabar tebegirdžiu, kaip, it neteptos daržinės durys vienas už kitą garsiau rėkia: "Latras, alkoholicas... Gėrė, gėrė, gėrė..."

Nežinau, gal ir aš būčiau suabejojęs, prisidėjęs prie to siaubingo triukšmo ir alaso, jeigu tąkart likimas nebūtų lėmęs kiek artimiau pažinti Poetą. Buvo pobūviai, buvo jubiliejai, buvo šventės. Buvo jose ir Sigitas. Linksminomės, šokome, dainavome. Gėrėme alų ir degtinėles ragavome. Siūlėme ir Sigitui. Kiekvienam norėjosi susidaužti bokalą su įžymiu žmogumi. Tačiau Sigitas negėrė. Mandagiai atsisakydavo, gurkšnojo sau mineralinį ir su kiekvienu rasdavo apie ką pakalbėti. Ir vėl gi, daugiausia apie buitį, politiką, gal ir apie orą...

Pagaliau, ar dažnai išgeriantis žmogus, juo labiau latras, alkoholicas būtų galėjęs sau leisti įsigyti modernios statybos butą naujame name Antakalnyje? (Straipsnis su trumpintas. Red.)

Kęstutis Balčiūnas

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Valstybinis jaunimo teatras, užbaigęs didžiosios salės atnaujinimo darbus, savo 46-ąją sezoną pradėjo rugsėjo 30 dieną režisierės ir teatro pedagogės Dalios Tamulevičiūtės (1940-2006) 70-ųjų gimimo metinių ir 40 metų nuo pirmojo šios režisierės spektaklio Jaunimo teatre minėjimu. Veikė proginė nuotraukų paroda, buvo rodoma Audriaus Stonio TV laida apie režisierę iš ciklo *Legendos*, teatro darbuotojai ir svečiai dalinosi prisiminimais apie vieną iš didžiųjų jaunimo teatro kūrėjų. Sezono metu žadamos šešios premjeros.

Pirmoji premjera, Algirdo Latėno ir Gedimino Storpėčio režisuojamas spektaklis *Labanakt, mama* pagal Marsha Norman pjesę įvyko spalio mėnesį. Spektaklyje vaidino dvi jaunos aktorės Jonė Dambrauskaitė ir Giedrė Giedraitytė. Režisierius A. Latėnas šį sezoną pateiks naują D. Tamulevičiūtės spektaklio *Brolis Alioša* pagal F. Dostojevskį versiją, kaip D. Tamulevičiūtės jubiliejinių metų minėjimo tęsinį.

Labiausiai laukiamas šio sezono spektaklis turėtų būti Rolando Kazlo režisūrinis debiutas su *Raštininku Bartleby* pagal amerikiečių rašytojo Herman Melville apysaką *Bartleby, the Scrivener: a Story of Wall Street*. Spektaklyje vaidins Artūras Sužiedėlis, R. Kazlas, Arūnas Storpėtis, Lukas Petrauskas, Jonė Dambrauskaitė, Andrius Bielőžkeskis, Antanas Šurna, Nerijus Gadliauskas, Rimgaudas Karvelis, Ignas Ciplijauskas ir Jurgis Damaševičius. Šios premjeros data dar nepaskelbta.

Režisierius Agnius Jankevičius statys amerikiečių dramaturgo Tennessee Williams pjesę *Katė ant įkaitusio skardinio stogo*. Mažiesiems teatro lankytojams planuojama Vytauto V. Landsbergio muzikinio spektaklio *Angelų pasaka* premjera. Režisierius Gintaras Varnas ir svečias iš Rusijos Velerij Griško planuoja statyti populiarią britų rašytojo Sir Peter Levin Shaffer pjesę *Amadeus*.

Šį sezoną Jaunimo teatras žada atnaujinti šiuolaikinių pjesių skaitymus, kurie, pasak rengėjų, kadaisė suteikė teatrui daug jaunatviškos gyvasties. Literatūrinės dalies vedėja Gintė Prancūnaitė planuoja ateinantį pavasarį surengti Vidurio ir Rytų Europos pjesių skaitymo festivalį, kuriame bus skaitomi čekų, slovakų ir lenkų autorių kūriniai, interpretuojami jaunų lietuvių režisierių.

Klaipėdos muzikinis teatras šį rudenį į Vilnių atvežė tris muzikinius veikalus. Pirmąją gastrolių dieną Lietuvos valstybiniame operos ir baleto teatre buvo parodyta

Giedriaus Kuprevičiaus *Veronika* pagal A. Vienuolio apysaką *Paskenduolė*. Pagrindines partijas atliko Ona Kolobovaitė (Veronika) ir Mindaugas Rojus (Juozelis), režisierius Jonas Vaitkus. Antros veikalas, tai Audronės Žigaitytės opera-fantasmagorija *Frank Einsteinas – XXI amžius*, kuris stebino klausytojus savo netikėta tematika ir modernia muzikos forma: spektaklyje buvo ir modernios technologijos (elektroninė muzika, repas, net elektrinio pjūklo garsai), drąši scenografija, kostiumai. Operą režisavo jauna režisierė, choreografė Marija S. Šimulynaitė, scenografijos autorius dailininkas Arvydas Nekrošius, vaizdo instaliacijos Rimo Sakalausko. Pagrindines partijas dainavo Rafailas Karpis ir Tadas Girininkas. Mažiesiems žiūrovams buvo skirta Antano Kučinsko opera *Bulvinė pasakaitė* pagal poetės Daivos Čepauskaitės libretą.

Vilniaus universiteto Šv. Jonų šventovės vargonai šiemet švenčia savo atstatymo dešimtmetį. Atstatytieji vargonai pirmą kartą suskambo 2000 metų liepą Tarptautinės vargonų meistrų bendrijos kongreso metu. Šio svarbaus gimtadienio proga rengiamas specialių vargonų koncertų ciklas. Lapkričio 6 dieną įvyko koncertas, skirtas kompozitoriaus Robert Schumann 200-osioms gimimo metinėms paminėti. Kompozitoriaus vargoninius ir vokalius kūrinius atliko sopranas Aušra Liutkutė ir vargonininkas Bernardas Vasiliauskas.

Antrasis koncertas įvyko lapkričio 20 dieną. Programą *Improvizuota kelionė garsų labirintais* atliko egzotiškas ir spalvingas instrumentinkas ir saksofonininkas Petras Vyšniauskas, perkusininkas Klaus Kugel (Vokietija) ir vargonininkas Vidas Pinkevičius. Koncertų ciklą gruodžio 11 dieną užbaigs Vidas Pinkevičius 2010 metais jubiliejus švenčiančių vargonų kompozitorių kūriniais: aklųjų vargonininkų Conrad Paumann (Vokietija, 600 metų sukaktis) ir Antonio de Cabezono (Ispanija, 500 m.) bei vokiečių kompozitorių Hieronymus Praetorius (450 m.), Johann Kuhnau (350 m.) ir Wilhelm Friedemann Bach (300 m.).

VU Šv. Jonų šventovės vargonai kadaisė atkelio iš Po-locko Jėzuitų šventovės. Jų autorius galėjo būti XVIII š. vargonų meistras A.G. Casparini iš Karaliaučiaus. Vėliau meistras T. Tiedemann ir J. Radavičius juos praplėtė iki 3 manualų ir 64 registrų, ir vargonai tapo didžiausiais Lietuvoje. Rekonstrukciją 1983-2000 m. atliko UAB Vilniaus vargonų dirbtuvės. **GK**

Kaip gimė Requiem?

Solistė Slava Žiemelytė prašė komp. Aleksandrą Stankevičių, kad parašytų *Requiem*. Kompozitorius gana ilgai to nedarė, ir jokie raginimai jo tada neišjudino. Šio kūrinio belaukdama, iškeliavo Anapilin.

Kol Slava buvo gyva, tai mudu apie šį kūrinį dažnai kalbėdavome. Gaila, kad Slava Žiemelytė nebesulaukė šio iškilaus kūrinio. Netikėtumo dėka, kai Aleksandras susipažino su gabia muzike Kristina Klioryte, tada ji perėmė raginimą, kad jis pabaigtų šį savo darbą. Jiedu bendrai išleido 4 šv. Mišių giesmes kompaktinėje plokštelėje, kurioje, ji kaip solistė giedojo, o Aleksandras jai palydėjo vargonais. (Tai yra didelė pagalba toms lietuvių šventovėms, kuriuos nebeturi vargonininko ir

Pasibaigus Requiem premjerai kompozitorius muz. Aleksandras Stankevičius (k.) su solistėmis ir solistais Anita Pakalniškyte-Puodžiūniene, Danute Mileikiene, Guy Ženaičiu ir Rimu Paulioniu
Ntr. M. Ženaitienės

chorų. Toms šventovėms būtų pravartu įsigyti šių maldų rinkinį). Po šio bendravimo, Kristina pradėjo rimtai raginti kompozitorių Aleksandrą, kad užbaigtų *Requiem*. Taip

Kristinai padedant ir patariant kūrinys išvydo dienos šviesą – lapkričio 7 dieną Šv. Kazimiero šventovėje *Requiem* buvo atlikta.

A. Keblys, Montreal, QC

1-877-525-RCUL (7285) www.rpcul.com

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka 2.00%

TERMINUOTI INDĖLIAI	SĄSKAITOS
90-179 dienų 1.00%	Taupomoji sąskaita 1.50%
180-364 dienų 1.00%	Čekių sąskaita iki 0.25%
1 metų 1.25%	Amerikos dolerių sąskaita 0.25%
2 metų 1.50%	Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind. 0.50%
3 metų 1.75%	
4 metų 2.00%	
5 metų 2.50%	
GIC	SUTEIKIAME
1 metų "cashable" 1.40%	Asmenines paskolas nuo 5.50%
1 metų 1.40%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
2 metų 1.85%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS
3 metų 2.15%	Su nekintančiu nuošimčiu
4 metų 2.40%	1 metų 3.00%
5 metų 2.85%	2 metų 3.50%
	3 metų 3.75%
	4 metų 4.00%
	5 metų 4.35%
	Su kintančiu nuošimčiu
	1, 2, 3 metų 3.25%
	Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu 3.75%
	■ Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas
	■ Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas
	Keliaujant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE
	Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
MŪSŲ ADRESAS: 3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816 Darbo laikas: Pirm., antr., treč. 9:00- 3:30 Ketvirt., penkt. 9:00- 8:00 Šeštadieniais 9:00- 1:00 Sekmadieniais 8:30-12:45 ANAPILYJE: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554 Darbo laikas: Antradieniais 9:00- 3:30 Ketvirtadieniais 12:00- 7:00 Sekmadieniais 9:00-12:30	

PRISIKELIMO KREDITO KOOPERATYVAS
įsteigė universitetų ir kolegijų studentų stipendijų fondą ir šiais metais paskyrė 6 stipendijas:
Viena - \$1500 dol. vertės, tris po \$1000 dol. ir dvi po \$500 dol.
\$1500 dol. stipendija paskirta Kristinai Pabedinskaitei,
\$1000 Alissa Liotti, Angelei Sinilaitei ir Andriui Paznekui ir
\$500 Jurgai Saudienei ir Angela Duz.
Įvertinant kiekvieną stipendijų prašymą, stipendijų fondo komitetas, atsižvelgė į studento pasiekimus moksle, dalyvavimą bendruomenės gyvenime ir stropumą paruošiant prašymą. Stipendijų fondo komitetas savo rekomendacijas pateikia kredito kooperatyvo valdybai, kuri paskelbia galutinį sprendimą. Stipendijų fondo komitetą šiais metais sudarė: Julija Adamonis-Danaitis pirmininke, Violeta Ramanauskienė sekretore, dr. Ceslovas Jonys, kun. Vytautas Staškevičius ir Vytautas Bireta.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCO (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos "PARAMOS")
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Kompleksų nelaisvėje (2)

Atkelta iš 1-mo psl.

Iš nepritekliaus sovietmečiu daugelis nuosavybę – patį turtą – sudievinio, įvardijo šventu, ir iš godulio jam metėsi į grobstymą, vagystes. Iš tikrųjų ne nuosavybė – turtas, o teisė į ją, kaip prigimtinė, laikytina šventu dalyku. Per vagystes, grobstymus bei plėšikavimus teisė į nuosavybę išniekinama, tampa šventvagyste.

Dera atkreipti skaitytojo dėmesį, kad privati nuosavybė viešai dar įvardijama šventu dalyku, o valstybinei nuosavybei tokio įvardijimo nebetenka išgirsti, tarsi valstybė būtų ne sava, tarsi tas turtas nepriklauso valstybės piliečiams, tarsi ne piliečiai jį sukūrė, tarsi piliečiai nebeturi teisės į tą nuosavybę. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad stambiausios vagystės iš valstybės nebevadinos vagystėmis, o – turto iššvaistymu, aferomis. Taigi ir atsakomybė už valstybinio turto vagystes minimali arba apseinama administracinėmis nuobaudomis, pabarimais. Jei už avelės vagystę vagis sodinamas už grobtų, tai tarkim už Lietuvos žvejybinio laivyno "paskandinimą" – akivaizdžią vagystę – niekas nenukentėjo.

Į Europos sąjungos įvairioms programoms skiriamas lėšas požiūris dar kitoks. Į jas žiūrima kaip į dovaną, todėl ir elgesys atitinkamas: susiplaunuoti kuo didesnes išlaidas, sukurti jų pateisinimą, o "nuoviras" susižerti į privačią kišenę. Nesusimąstoma, kad tariamas dovanas ateityje turėsime gražinti. Iš valstybės, taigi – iš piliečių kišenės. Kas gali paneigti, kad pinigai, ku-

riuos skyrė Europos sąjunga Ignalinos Atominės elektrinės uždarymui iki šiol nebuvo plaunami? AE uždarymo darbai praktiškai nevyko, o Europos sąjungos skirtos lėšos, revizorių teigimu, buvo tirpdinamos labai sparčiai. Ir nereikia stebėtis: jei į savo valstybės nuosavybę žiūrima ne kaip į ne šventą, tai į Europos sąjungos, tarsi svetimo darinio, nuosavybę galima išvis nekreipti dėmesio. Atskleista ne viena Europos sąjungos lėšų vagystė, tačiau niekas nesėdi už grobtų, kaip už minėtą pavogtą avelę.

Plačiai paplito vagystės (tiek iš piliečių, tiek iš valstybės) forma, pavadinta nekaltu žodeliu "privatizacija". Vagystės formulė paprasta: perki, tarkim, šimto litų vertės turtą, o moki vieną litą. Atskaičius šešėlinius mokesčius (kyšius) privatizavimo tarpininkams, be jokio triūso užsidirbi bent aštuoniasdešimt litų. Pagal šią legalizuotą vagystės formą iš valstybės į privačias rankas pateko įmonės, viešbučiai, valgyklos, gražiausiose gamtos kampeliuose žemės sklypai, kurių tikroji vertė – dešimtys milijonų litų. Pridurtime – privatizacija tęsiasi...

Legalizuotu valstybės lėšų vogimu laikytinos ir premijos už gerą darbą. Čia paprasčiausiai nėra logikos; jei darbą atlieki gerai, gauni nustatytą atlyginimą, jei atlieki blogai, turėtumei prarasti teisę į atlyginimą. Todėl premijos, neretai pralenkiančios atlyginimą, skiriamos vadovaujantis subjektyviais kriterijais, prilygintinos vagystei. Ne visi vagystės būdai čia įvardinti, nes jų ir neįmanoma atskleisti; vien

tarp buitinių vagysčių bei sukčiavimų sužinome tarsi neįtikėtinas, bet akivaizdžias naujoves. Vagysčių iš valstybės būdų arsenalas taip pat toli gražu dar neišsemtas.

Kita vertus, nesaugiai padėtas daiktas, atlapos durys vagišius sugundo, o mūsų teisėtvara ir teisėsauga yra taip liberalizuota, kad, vagių žargonu tariant, ji stovi "ant zekso" (užtikrina vagysčių saugumą). Įstatymų leidėjai ir teisėjai iš nepamatuoto "žmogaus teisių" garbinimo, dažnai įteisingumą arba nepalieka vietos teisei į nuosavybę.

Kas gi įvyko, kas gi nutiko, kad buvusi darbšti, išsumanumo ir prakaito kūrusi nuosavybė, tauta pasuko į vagysčių klystkelį. Atsakymas randamas konstitucijų Konstitucijos – Dešimties Dievo įsakymų – septintame (nevak) ir dešimtame (negeisk svetimo turto) "straipsniuose". Šie, kaip ir kiti Dievo įsakymai, tapo per prievartinį sovietinį ateizmą ir dabartinį išvešėjusį liberalizmą iš gyvenimosios išstumti, paniekinti. Tik dora tauta gali kurti patvarią valstybę. Plėšikavimais sukurtos valstybės ir net imperijos anksčiau ar vėliau žlugo.

Gyventojų skaičiumi ir plotu mažai Lietuvai tėra vienintelis pasirinkimas – eiti "takais dorybės". Kitokie keliai veda į tautos ir jos valstybės nebūtį. Dvasia prisikelti, iš praeities stiprybę semti galių tebeturime. Kas tiki Dievą, pasikliaudami Jo pagalba, kas netiki, amžiais patikrintų vertybių pagrindu, iš gėdingos ligos patalo pakelti Lietuvą privalome.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

VARPAS, 2010 lapkritis, nr. 11(193); Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos leidinys, gausiai iliustruotas nuotraukomis; šio nr. redaktorius Algimantas Zolubas; adresas – Architektų g. 14-60, Vilnius. Tiražas 800 egz.

ATEITIES DRAUGAI, Ateitininkų istorija (iki 1940 m.), Kęstutis Skrupskelis, "Naujasis židinys-aidai", Lietuvių katalikų mokslo akademija, Vilnius 2010; knygos leidimą parėmė: Ateitininkų fondas, LR Kultūros ministerija, Lietuvos mokslo taryba; redagavo Petras Kimbrys, dail. Dainė Galinienė; 800 psl. ir kieti viršeliai; išleido VŠĮ "Naujasis židinys-aidai", Didžioji g. 34, LT-01128, Vilnius; spausdino UAB Petro ofsetas, Žalgirio g. 90, LT 09303, Vilnius; tiražas 2000 egz. Dvispalvis veikalas (nuotraukos ir išnašos ruda spalva), labai kruopščiai ir nenuobodžiai apžvelgiantis nelengvą, aiškiais principais grįstą ateitininkijos kelią, pilną mažai kam žinomų istorinių duomenų, liečiančių aplinką, kurioje ateitininkams teko veikti.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM
♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
♦ imigracija į Kanadą
♦ testamentų sudarymas
♦ palikimų tvarkymas
♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais
295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809
Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą.
SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Lapkritis – kaulų sveikatos mėnuo

* 2 mln. kanadiečių gyvena su kaulų retėjimo liga.

* Šią ligą turi 1 iš 4 moterų ir 1 iš 8 vyrų.

* Gyventojams 60+ 80% visų kaulų lūžimo atvejų ištinka dėl osteoporozės.

* Daugiau kaip 2/3 turintiems kaulų retėjimo požymius liga lieka nepastebėta arba pastebėta vėlai.

* Valstybei kaulų retėjimo ligos gydymas kasmet kainuoja beveik \$2 bln.

Lapkričio mėnuo paskelbtas osteoporozės mėnesiu. Kanados sveikatos informacijos institutas paskelbė duomenis, kurie primena, kad ši liga nepastebimai sėlina į daugelio žmonių gyvenimą. Per paskutiniuosius penkerius metus pastebimai pagausėjo vyresnio amžiaus žmonių, atsiduriančių ligoninėje su sunkiais galvos ar nugaros, rankų ar kojų lūžiais. Vien Ontario provincijos ligoninėse 2004-2008 metais 125,000 pensijinio amžiaus žmonių buvo gydomi dėl tokių sužeidimų, iš jų – beveik 4,000 su gana sunkiais sužalojimais. Pažymėtina, kad daugiau kaip pusė tokių sužeidimų atsitinka namuose, kur paprastai žmogus jaučiasi saugus.

Osteoporozė – kaulų retėjimo liga. Su amžiumi ar dėl kitų organizmo pokyčių retėjantys kaulai itin trapūs, dėl mažo smūgio ar sutrenkimo gali skilti ar dar blogiau – trupėti. Toronto St. Michael ligoninės sužeidimų sky-

riaus vadovas dr. Avery Nathens yra pastebėjęs, kad į ligoninės sužeidimų skyrių atvežami su daug sunkesniais sužalojimais ligoniai nei anksčiau. Gydytojo nuomone, sveikatos programų dėka geriau gydomos širdies ir plaučių ligos; kanadiečiai ne tik ilgiau gyvena, jie ilgiau išlieka aktyvesni, keliauja, sportuoja, patys pasirūpina savo buitimi. Bet kaip tik dėl aktyvumo ir judrumo dažniau atsitinka nelaimingų įvykių. Kiekvienais metais į sužeidimo skyrius atvežamų ligonių su sunkiais kaulų lūžiais padaugėja 700-800, daugelio smulkių lūžių ar įskilimų net nepastebima. Kaulų ligos galima išvengti visą gyvenimą rūpinantis kalciumu turtinga mityba, būnant fiziškai aktyviam. Atitolinti šią negalią padeda ir kaulų tankio testai, nes laiku suteikiama pagalba. Tiems, kuriems jau nustatytas polinkis į šį susirgimą, sveikatos ir socialinės rūpybos specialistai pataria, kaip išvengti nemalonių kritimų ir pavojingų kaulų lūžių namuose ir gatvėje.

• Dažniausia griūvama užkliuvus už ne vietoje padėto daikto, pasislinkus mažam kilimėliui ar pasipainiojus kokiam nors laidui, neretai ir naminiam gyvūnui – mylimam šuniui ar katinui. Sunkiausi sužeidimai patiriami, kai griūvantis asmuo atsitrenkia galva į kokio nors baldo kampa.

• Ligoniai, geriantys vaistus nuo aukšto kraujospūdžio, kartais gali jausti lygsvaros sutrikimus ar galvos svaigimą, ypač jei daromi staigūs judesiai atsistoiant ar sukantis į kitą pusę. Jie turi būti atsargūs atsikeldami iš vietos ar darydami bet kokį judesį. Patariama savo namuose nelaikyti nereikalingų daiktų, baldų, pašalinti nuo grindų, ypač dažno vaikščiojimo takų, visus kilimėlius ir laides. Judėjimo erdvė turi būti laisva nuo bet kokių galimų kliuvinių, gerai apšviesta.

• Vonioje būtina turėti kilimėlį su guminiu, neslystančiu apatiniu paviršiumi.

• Siekiant aukštai padėto daikto nelipti ant kėdės, geriau turėti specialius laiptelius – jie saugesni, arba kasdieninio naudojimo daiktus, namų apyvokos reikmenis laikyti žemutinės lentynose.

• Einant į gatvę apsiauti batus žema pakulne, slidžiuoju žiemos metu geriau grublėtu padu. Plikšalos dienomis, jei nėra labai svarbių reikalų, geriau atidėti pasivaikščiojimą lauke, nes būtent tokiomis dienomis pagausėja kritimų ir ligonių su lūžiais arba keliauti su palydovu.

Pagal Health Canada parengė –
S. Katkauskaitė

TAUPOMOJI SĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.75%
1 metų	1.65%
2 metų	2.10%
3 metų	2.40%
4 metų	2.65%
5 metų	3.05%

PAPILDOMA TAUPOMOJI 1.50%

"Planas 24" Kasdieninių palūkanų čekių/taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.30%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.50%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.75%
1 metų	2.85%
2 metų	3.45%
3 metų	3.70%
4 metų	3.80%
5 metų	4.00%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĒLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	1.55%
2 metų	2.10%
3 metų	2.35%
4 metų	2.50%
5 metų	3.00%
1 metų iskeičiamas	1.40%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

"GIC" INDĒLIAI (Taikomas pelno padalinimas)

1 metų	1.40%
2 metų	1.85%
3 metų	2.15%
4 metų	2.40%
5 metų	2.80%
1 metų iskeičiamas	1.25%
1 metų JAV dolerių	0.40%

TERMINUOTI INDĒLIAI

30–89 dienų	0.50%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.25%
2 metų	1.50%
3 metų	1.75%
4 metų	2.00%
5 metų	2.50%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	
1 metų	1.65%
2 metų	2.10%
3 metų	2.40%
4 metų	2.65%
5 metų	3.05%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be spėjimo

PARAMA

www.parama.ca

AKTYVAI per \$190,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv-Penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3:30 | Šešt Uzdaryta

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside
DENTAL

9th Line
Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, ON L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900
104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

ROYAL LEPAGE

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

SPORTAS

LITHUANIAN HERITAGE DAY

SUNDAY DEC 5 1:00PM

Join the Raptors for the first ever Lithuanian Heritage Day!
 + Cheer on new Raptor Linas Kleiza and your Toronto Raptors
 + Event includes a post game-meet and greet with an NBA personality**
 + Save up to 35% on tickets
 + Tickets starting at \$29**

VISIT RAPTORS.COM/TICKETPASS CODEWORD: KLEIZA
 OR CALL 416-815-6078 OR 416-815-5479

*NBA personality to be determined at a later date and subject to change. **Based on one balcony seat. Toronto Raptors and associated marks and logos are trademarks, designs and other forms of intellectual property of NBA Properties Inc and the Toronto Raptors ©2010 NBA Properties Inc. All rights reserved.

Žinios iš Lietuvos

• Trečią pergalę iš eilės Eurolygos vyrų klubų krepšinio varžybose iškovojo Kauno "Žalgirio" komanda. Penktojo rato rungtynėse namų arenoje žalgiriečiai rezultatu 73:65 nugalėjo Maskvos srities "Chimki" komandą ir pirmąjį varžybų ratą baigė A grupės viršūnėje kartu su Tel Avivo "Maccabi". Abu klubai turi po keturias pergalas.

• Pagaliau pirmąją pergalę šio sezono Eurolygos vyrų klubų krepšinio varžybose iškovojo Vilniaus "Lietuvos ryto" komanda. Su Šarūnu Jasikevičiumi sudėtį sustiprinę vilniečiai penktojo rato rungtynėse namuose rezultatu 90:62 sutriuškino Zagreb "Cibona" (Kroatija) komandą ir pirmąjį varžybų ratą baigė penktoje C grupės vietoje. Šarūnas Jasikevičius sugrįžo į "Lietuvos ryto" klubą, kuriame prieš 12 metų pradėjo savo profesionalo karjerą. "Lietuvos rytas" iki šio sezono paaiškus sudarė sutartį su 193 cm ūgio 34-erių metų žaidėju. Gynėjas Lietuvos čempionų klube uždirbs "per milijoną litų".

• Kauno sporto halėje vykusiose VTB Vieningosios lygos trečio rato rungtynėse jėgas išmėgino Kauno "Žalgiris" ir Talino "Kalev". Kairiečiai be didesnio vargo sutriuškino priešininkus iš Estijos sostinės rezultatu 101:83 ir iškovojo trečią pergalę varžybose iš tiek pat galimų. O Vilniaus "Lietuvos rytas" iškovojo pirmą pergalę VTB Vieningosios lygos varžybose. Sostinės Siemens arenoje "Lietuvos rytas" žaidė su Espo "Honka" komandos iš

Suomijos krepšininkais ir nugalėjo priešininkus rezultatu 87:67.

• Trečiąją nesėkmę FIBA moterų Eurolygos krepšinio varžybose patyrė Kauno "Viči-Aisčių" komanda. Kaunietės ketvirtojo rato C grupės rungtynėse namuose rezultatu 72:83 pralaimėjo stipriam Prahos USK klubui iš Čekijos.

• Lietuvos futbolo A lygoje po 27-nerių ratų buvo užbaigtas sezonas. Varžybų lentelė: 1. "Ekranas" 63 taškai; 2. "Sūduva" 56 t.; 3. "Žalgiris" 56 t.; 4. "Tauras" 47 t.; 5. "Šiauliai" 41 t.; 6. "Banga" 39 t.; 7. "Kruoja" 35 t.; 8. Klaipėda 15 t.; 9. Mžeikiai 12 t.; 13. "Atletas" 0 t.

• Goleniow (Lenkija) vyko XXII Nepriklausomybės mylios bei 10 kilometrų "GAZ-SYSTEM S.A." taurei laimėti bėgimai. 10 kilometrų nuotolį pirma baigė Lietuvos rinktinės narė R. Drazdauskaitė (33 min. ir 55 sek.), praneša Lietuvos lengvosios atletikos federacijos oficialus tinklalapis lengvoji.lt.

• Bormio mieste Italijoje vykusiose prestižinėse greitojo čiuožimo varžybose "Alta Valtellina Trophy" bronzos medalį iškovojo Agnė Sereikaitė. Kartu su ja varžėsi vieni iš pajėgiausių Europos valstybių čiuožėjų, o lietuvė galutinėje įskaitoje po keturių rungtynių aplenkė tik italės Y. Tota bei A. Valcepina.

• Kanadoje viešinti jungtinė Lietuvos ir Lenkijos bokso jaunimo (iki 18 metų) rinktinė pirmame susitikime Quebec mieste rezultatu 5:3 įveikė šios šalies bendraamžių rinkti-

Skautininkės konsulės Juzės Daužvardienės 20 metų mirties prisiminimui susirinkęs velionės vardu pasivadinęs skautininkų būrelis Čikagoje š.m. rugpjūčio 26 d.

Prisiminimų sueiga

Skautų aide pamatyta Vyriausios skautininkės s.fil. Rūtos Baltaduonytės-Lemon nuotrauka, kaip ji dalina Tėviškės žiburius IX Dainų šventėje, sugražino mane į 1981-uosius metus. Tada "Rako" stovyklavietė, Mičigane, šventė 25 metų sukaktį, vyko rajoninė skautų ir skaučių stovykla. 1981 m. buvo paskelbti lietuvių švietimo metais, tai mes "Rake" skautų pastovyklę pavadinom "Varpu", o skaučių – "Aušra", kurioje atskiri rajonai pasirinko lietuvių laikraščių vardus. Jūrų skaučių rajonas pasivadino "Tėviškės žiburiais". Labai tiko tas vardas mūsų skautėms – tegu šviečia mums Tėviškės žiburiai keliaujant po pasaulį. Aš buvau "Aušros" pastovyklės viršininke, kartu dirbo didelis būrys vadovių, iš kurių penkios buvo s. Juzės Daužvardienės vyr. skaučių/skautininkų būrelio narės.

Lietuvos respublikos generalinė garbės konsulė (1971-1985) Juzė Daužvardienė Čikagoje mums taip pat buvo kaip tas Tėviškės žiburys – rodė kelią, būrė į darbus. Ji taip pat nuo 1950 m. buvo skaučių "Aušros vartų" tunto globėja, o nuo 1977 m. mūsų būrelis vadinamės jos vardu.

Rugpjūčio 26 d. Lemonte, IL, s. Juzės Daužvardienės būrelis suruošė konsulės prisiminimo (20 m. mirties) ir tuo pačiu mūsų būrelio 35 m. veiklos sukakties šventę, kurią pradėjome šv. Mišiomis Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte ir tęsėme Ateitininkų namuose. Mišiose dalyvavo dabartinė LR generalinė konsulė Skaistė Aniulienė, vėliau išskubėjusi į kitas pareigas. Taip pat dalyvavo buv. LR generalinis garbės konsulas Vaclovas Kleiza, LSS Tarybos pirmininkas Gintas Taoras,

ne. Pergales pirmosiose rungtynėse iškovojo keturi iš šešių į ringą kopusių lietuvių: Tautvydas Statkevičius (svorio grupėje iki 60 kg) 14:13 įveikė David Theroux, Evaldas Petrauskas (64 kg) 27:2 sutriuškino Etienne Debois, Ričardas Kuncaitis (69 kg) jau antrame "raunde" aiškia persvara nugalėjo Jordan Goulet ir Ovidijus Aukštkalnis (91 kg) 9:0 privertė pasiduoti Richard Horth. VP

buv. vicekonsulė Marija Krauchunienė, Asta Kleizienė, buvusios Skaučių seserijos Vyr. skautininkės Irena Kerelienė ir Rita Penčylienė ir daug sesių bei brolių skautų.

Ateitininkų namuose vaišes paruošė mes pačios, pagrindinė iškilnių salėje Aurelija Vaičiulienė išdėstė gausią žurnalų, nuotraukų parodą apie J. Daužvardienę, vieną stalą puošė šaka su baltais šiaudinukais (tai J. Daužvardienės sumanytas ir pirmą kartą 1943 m. parodytas eglytei papuošalas).

Po Lietuvos himno, LSS Tarybos pirmininkas G. Taoras pasveikino mūsų būrelį ir palinkėjo toliau sekti šios žymios moters pavyzdžiu. Konsulas V. Kleiza papasakojo, kaip mūsų sesė Daužvardienė buvo vertinama ir gerbiama kitų konsulų, o vicekonsulė M. Krauchunienė priminė, jog J. Daužvardienė gimė Amerikoje lietuviškoje šeimoje, kur tėveliai vis ragindavo kalbėti lietuviškai. Mes taip pat, kaip ir mūsų tėvai, raginam savo vaikus nepamiršti gimtosios kalbos, tik ne visuomet pasiekiamė gerų rezultatų.

Su J. Daužvardienės skautiška veikla supažindino Adelė Izokaitienė Grinienė, apie mūsų būrelio skautišką "kelionę" nuo "Laumių" iki Juzės Daužvardienės būrelio papasakojo Aurelija Vaičiulienė, o Alė Razmienė perskaitė LSS Vyriausios skautininkės Rūtos Baltaduonytės-Lemon (Kanada), LR generalinės konsulės Skaistės Aniulienės, Emilijos Platerytės vyr. skaučių būrelio sveikinimus. Juzės Augustaitytės-Vaičiūnienės vyr. skaučių būrelis prie svei-

kinimo pridėjo ir 110 dol. "Aušros vartų" pastovyklės reikalams "Rako" stovyklavietėje.

Šventės metu LSS Tarybos pirmininkas G. Taoras Leilijos ordiną įteikė v.s.fil. Ritonei Rudaitienei, o 50 metų Skautavimo ženklukus – J. Daužvardienės būrelio narėms Daivai Bakšienei, Dalei Gotceitienei, Adelei Grinienei, Vidai Jesewitz, Romai Norkienei, Aristidai Parakininkienei, Alei Razmienei, Aurelijai Vaičiulienei, Irenai Valaitienei ir Jūratei Zelba. Sesė Aldona Urbienė buvo apdovanota Tėvynės dukros žymeniu. Mūsų sesė Birutė Sasnauskienė, gavusi 50 metų ženkluką prieš metus, sveikino mus su rože.

35-osios sukakties proga būrelį sveikino, gėlėmis ir dovanėlėmis apdovanojo Čikagoje-Lemont veikiančios vyr. skaučių būreliai, skautų "Lituanicos" ir jūrų skaučių "Nerijos" tantai. Taip pat Juzės Daužvardienės vardas įrašytas į Lietuviškosios skautybės fondą su 220 dol. suma.

Minėjimą baigėme dainuodami *Lietuva brangi*. Visų akyse spindėjo meilė Lietuvai ir vienas kitam. Šioje šventėje pajutome skautiškos draugystės malonumą. Ačiū visiems ir ypač mano – sesės Juzės Daužvardienės būreliui.

Dalė Gotceitienė

Kelionė

• Senuosiuose Trakuose rugsėjo 9 d. dešimt lietuvių raitelių žemaitukų veislės žirgais pradėjo kelionę į Očakivo miestą, esantį prie Juodosios jūros. Šiuo žygiu raiteliai norėjo priminti, kaip Vytautas Didysis jojo iki Juodosios jūros, kurioje girdė savo žirgą...

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

► visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės

► konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms

► dėmesingas patamavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
 344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

Toronto Maironio lietuvių mokyklos darželio vyresniųjų klasė su mkt. Vida Valiuliene Ntr. A. Šimonėlienės

SKAUTŲ VEIKLA

• Kapinių lankymo diena, Vėlinių proga, spalio 31 Šv. Jono lietuvių kapinėse buvo aplankyti 82 amžinybėn išėjusių skautų-čių ir rėmėjų kapai, uždegtos žvakutės, papuoštos skautiškais ženklais; buvo prisimintas jų buvimas su mumis ir atlikti darbai skautijai. Žvakės išnešiojo: E.M. Kazakevičiai, A.V. Grybai, R.S. Sapliai, V. Puzerienė, E. Saplytė, K. Dambairaitė-Janowicz, Lukas Janowicz, I. Petrauskienė, P.B. Sapliai. Skautiškas ačiū visiems. Skautininkų-ų dr-ė

IŠ MOKSLEIVIŲ KŪRYBOS

Laisvės viltis

Rytą saulė pro langą nušvito. Pabudo pirmosios gėlės ir augalai. Atsikėliau ir žiūriu – čia mano laisvė ir viltis. Ir Lietuva. Mes visi turime savo laisvę ir viltį. Visi žmonės ir gyvūnai turi savo laisvę ir gyvenimą. Vasario šešioliktoji – tai mūsų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo diena. Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma valstybe. Lietuva – pati brangiausia šalis. Mes čia gimėme ir augame. Čia lankome lietuviškas mokyklas. Gal baigę mokyklas, užaugę išvažiuosime į kitas šalis, bet gimtinė liks brangiausia. Juk čia mūsų draugai ir giminės. Labai myliu savo gimtinę, rajoną ir mokyklą. Lietuva – mano vienintelė žemė. Čia sninga žiemos, lyja rudenys, čia medžiai būna be lapų,

pavasariais Tėvynei pražysta pirmosios gėlės. Čia būna šalotos žiemos. Aš myliu savo viltį, laisvę. Brangiausia man mano šeima, Lietuva. Man gera būti Lietuvoj, nesvarbu, kad čia šalta, sninga, lyja, žaibuoją.

Vaikai džiaugiasi balta žiema ir krečia jos išdaigas. Čia jie žaidžia, auga, mokosi. Aš myliu savo tėvynę ir noriu, kad mes būtume geri. Juk mūsų Lietuvą mieliausia ir vienintelė. Čia mano seneliai, proseneliai, artimieji. Čia gyvena žvėreliai, ir mes kartu su jais būname. Juk čia – mūsų žemė ir mes ją branginame. Čia miega platūs kloniai, apklodę mano žemę. Man Lietuva yra tokia maža ir trapi lyg žiupsnelis žiedelių, bet ji yra pati geriausia. Ieva Škilytė, Gelgaudiškio vid. m-la, 3B kl.

DĖMESIO gimnazistams!

TRŪKSTA "Community Service" valandų? Laisvai skaitote lietuviškai? Mėgstate knygas?

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ BIBLIOTEKAI REIKIA

PAGALBOS

Skambinti RAMŪNEI 905-275-4672

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 47 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.38 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.63 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.40 mln. dol.

Remkime Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

JAUNIMO ŽODIS

Meilės ir dėkingumo žodžiai – seneliams

Alytaus Šaltinių pagrindinėje mokykloje šį rudenį vyko Senelių šventė. Ta proga moksleiviai pakvietė savo senelius į popietę. Jos metu buvo surengta senelių rankdarbių paroda, konkursas, kas dailiau ir greičiau supins kasas vaikaitei, linksmas koncertas. Rengdamiesi šiai šventei, 3c klasės moksleiviai savo meilę ir dėkingumą seneliams išsakė eilėrašiais, kuriuos Tėviškės žiburių redakcijai atsiuntė jų klasės mokytoja Vilija Pigagienė.

MOČIUTĖ

Močiute senele, paglostyk man galvelę.
Močiute senele, paklok man lovele.
Močiute senele, pasek man pasakėlę.
Močiute senele, tau visos pievų gėlės.

Edvinas Bagdonas

SENELIAI

Vos sulaukiu vasaros,
Žydinčios gėlių pasakos,
Skubu lekiu tekina
Pas senelius manęs laukiančius.
Žinau, jog ir šįsyk močiutė atvers,
Naują neregėtų žinių skrynią,
Kurioje sutalpins visą pasaulį.
Senelis rūpestingai bėgs šalia,
Tuomet pagavusi vėją,
Dviratuku mokysiuos važiuoti.
Tai seneliams dėkinga esu,
Už žinių kupiną pasaulį!

Aistė Kalėdaitė

SENELIAI

Kai savaitgalis ateina –
nuotaika gera,
Pas dieduką ir močiutę lekiam su šeima.
Tik pamatę jie mane švelniai apkabina,

Aš turiu dvi močiutes
Ir labai myliu aš jas,
Didelė ir neplona,
Tai senelė Elena.

Nedidukė ir lieknutė
Tai močiutė Monikutė.
Pamiškėj viena gyvena

Ir krosnelę sau kūrena.
Ši močiutė kasdiena
Dviračiu sau tekina
Neatsistebi bobutės-
Kiek sveikatos Monikutei.

O močiutė Elena
Prie darbelio kasdiena

Ieva Barysaitė

Pakviečia prie stalo ir skaniai vaišina.
Vakarui atėjus aš labai prašau,
Tu, močiute, pasaką man pasek greičiau.
Myliu juos be galo – jie mane taip pat!

Luka Skauranskaitė

Aš turiu senele, kaime ji gyvena,
Namas jos medinis, malkomis kūrena.
Darbšti, kaip bitelė, ta mano senelė.
Skanius blynus kepa, šiltas kojines mezga.
Kartais susipykstam, bet greit susitaikom,
O kai ilgam išsiskiriam, abu labai liūdim.
Štai kokia ta mano senelė.

Povilas Gaušys

MOČIUTĖ

Mano močiutė – pati geriausia
Gražiai dainuoja dainas.
Mano močiutė geriausia mezgėja
Man šaliką margą numegs.
Mano močiutė – pati mylimiausia
Skubu aplankyti aš ją.
Ji iškepa didelį, skanų pyragą
Ir juo pavaišina mane.

Raminta Neveckaitė

Senelių šventės akimirkos. Viršuje – senelių rankdarbių paroda; apačioje – koncertuoja Metelių parapijos kaimo kapela "Metelys"

AŲA

LIDIJAI MALINAUSKIENEI

iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo nuolatinių "Aušros" rėmėjų ir veikėjų – MALINAUSKŲ, WILKINSON ir McLEAN šeimoms –

"Aušros" sporto klubas

PADEKA

AŲA

PETRAS LAPIENIS

mirė 2010 m. spalio 25 d.

Reiškiamo nuoširdžią padėką prel. Jonui Staškevičiui ir kleb. kun. Vytautui Staškevičiui už maldas laidotuvių namuose ir per šv. Mišias. Ačiū šeimininkei B. Stanulienei ir jos padėjėjoms už pietus ir ponioms už tortus. Ačiū T. Stanuliui už atsiminimo nuotraukas.

Dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už atsilankymą, aukojusiems šv. Kazimiero parapijai ir kitiems tikslams.

Labai ačiū už pareikštas užuojautas, užprašytas Mišias ir atsiųstas gėles.

Liūdintys vaikai –

Rita (Jonas) Birgiolienė, Dalia (Allan) Pursley,

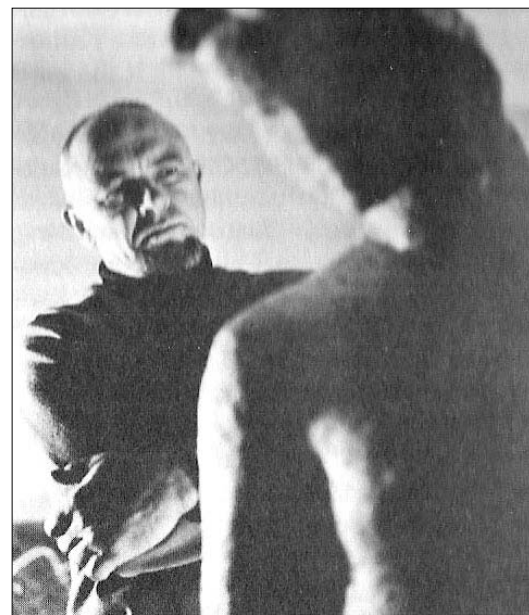
Renis (Lorraine) Lapienis

Žymaus skulptoriaus netektis

2010 m. spalio 30 d. amžinybėn iškeliavo Lemonte (IL) gyvenęs žymus lietuvių skulptorius Ramojus Mozoliauskas, paminklų kūrėjas, nebesulaukęs 85-ojo gimtadienio. Menininkas gimė 1925 m. lapkričio 30 d. Ilgą laiką jis gyveno Vokietijoje, kur 1950 m. baigė Freiburgo taikomosios dailės mokyklą, specializavosi skulptūros srityje. Gyvendamas Vokietijoje R. Mozoliauskas dalyvavo lietuvių skautų veikloje, ypač aktyviai joje reiškėsi Kasselio pabėgėlių stovykloje.

Atvykęs į Ameriką, apsistojo Čikagoje ir čia iki 1962 m. darbavosi paminklų gamykloje. Yra sukūręs daugiau nei 500 skulptūros darbų – iš granito, metalo, bronzos, plieno, aliuminio, stiklo pluošto, betono. Nemažai jo kūrinių stovi Šv. Kazimiero kapinėse, kur skulptorius jau buvo pasistatęs gražų paminklą sau ir žmonai Janinai Pilipauskaitei. Didžiulį paminklą, kuris taip pat stovi Šv. Kazimiero kapinėse, menininkas sukūrė Romui Kalantai atminti. Čia yra ir kapinių steigėjams paminklas, prie kurio vyksta lietuviškos apeigos. R. Mozoliauskas sukūrė paminklą ir Lenkijos krikščionybės 1000 metų sukakčiai paminėti. 1971 m. už šv. Pranciškaus skulptūrą kūrėjui paskirtas parodos "Lietuvos tūkstantmečio aidas išėivijoje" garbės diplomai.

Cicero ir apylinkių lietuviai gali didžiulius R. Mozoliausko sukurtus pal. Jurgio Matulaičio skulptūrą šoniniame Šv. Antano parapijos šventovės altoriuje. Jo kūrinių yra ir kitose Čikagos bei tolimesnių vietovių kapinė-

Skulptorius Ramojus Mozoliauskas

se. Už savo darbus kūrėjas pelnė amerikiečių bei JAV LB Kultūros tarybos premijas. Skulptorius buvo aktyvus ir JAV lietuvių bendruomenės veikloje, rėmė Pasaulio lietuvių centrą.

Atsisveikinimas su velioniu vyko lapkričio 2 d. Petkaus laidojimo namuose Lemonte. Kitą dieną Pal. J. Matulaičio misijos šventovėje buvo aukojamos šv. Mišios už jo sielą. R. Mozoliauskas palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse, kur stovi šimtai jo sukurtų paminklų.

Edvardas Šulaitis

LABDAROS FONDO ŽINIOS

• Labdaros fondo valdyba dėkoja visiems Slaugos namų darbuotojams bei savanoriams, kurie prisidėjo prie sėkmingo pyragų išpardavimo lapkričio 14 d. Popietė pritraukė daug žmonių, kurie nuoširdžiai aukojo Slaugos namams ir turėjo progos pabendrauti su gyventojais bei draugais.

• Lapkričio 22 d. įvyko valdybos posėdis, kuriame vedėjas R. Berg ir administratorius E. Harela pristatė savo pranešimus apibūdindami Slaugos namų padėtį. Labdaros fondo įstatų komitetas – G. Paulionienė, T. Gurevičius ir G. Kobelskienė – jau baigia paruošti įstatus, kurie bus pateikti valdybai. Kitas Labdaros fondo valdybos susirinkimas bus gruodžio 14, 7 v.v. Slaugos namuose. GP

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

KESMINAS
ART STUDIO

PAMINKLAI

- ◆ granitas, bronzos, medis
- ◆ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ◆ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**
El.paštas: kkesminas@hotmail.com

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250
83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

**Alan D. Macdonald
Manager**

Sveikatos apsauga Lietuvoje

TŽ redakciją pasiekė Konferencijos "Pasibaigė Lietuvos sveikatos programa. Rezultatai ir perspektyvos. Visuomeninių organizacijų požiūris" rezoliucija, skirta Lietuvos respublikos prezidentei Daliai Grybauskaitėi, seimo pirmininkei Irenai Degutienėi, ministeriui pirmininkui Andriui Kubiliui.

Lietuvos sveikuolių sąjungos pirmininko Dainiaus Kepenio ir Krikščionybės žiniasklaidos tarybos vadovo Juozo Dapšausko pasirašytoje rezoliucijoje nurodoma, kad Lietuvos sveikatos 1998-2010 m. programa neįgyvendinta, kad

vidutinė gyvenimo trukmė Lietuvoje yra viena žemiausių Europoje; tad sveikatos apsaugos sistema yra orientuota į ligų gydymą, o ne į sveikatos palaikymą, mažas dėmesys į fizinio aktyvumo didinimą. Nurodomos ir kitos negerovės, teigiama, kad Lietuvoje nedelsiant būtina sukurti sveikatos apsaugos politikos įstatyminę bazę... Raginama LR vyriausybę ir valdžios institucijas išpareigoti plėtoti tikrą partnerystę su pilietinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis, kuriant ir įgyvendinant naują Lietuvos sveikatos programą. **Inf.**

SLAUGOS NAMŲ ŽINIOS

• Nuoširdus ačiū visiems, kurie prisidėjo prie "Labdaros" pyragų ir rankdarbių išpardavimo sekmadienį, lapkričio 14. Šiame gavome daugiau aukų negu pernai. Mūsų mieli gyventojai dabar turi daugiau kaip \$4,000. Galėsime surengti daugiau išvykų ir kitokių užsiėmimų. Esame labai dėkingi VISIEMS, kurie paaukojo ar pirkė skanumynus ir rankdarbius. Taip pat esame dėkingi savanoriams, visą dieną sunkiai dirbusiems. Labai ačiū Joe ir Gail Jaseliūnams, kurie padovanojo bilietus į "Raptors" rungtynes. Šių bilietų loterijai surinkome

\$1,400. Ypatingas ačiū paaukojusiems pinigų: \$200 – G. Budrienė, H.U. Matušaitis, I. Nacevičius, M. Zubrickas; \$100 – E. Čepas, A.I. Žemaitis, P. Saplys (J. Šarūno ir J. Yčo atminimui); \$50 – M.S. Bušinskas, I. Guilford, D.V. Karosas (J. Yčo atminimui); \$40 – A. Petkevičius; \$30 – A. Ambrozaitis, E. Namikienė; \$25 – R. Lazzaro; \$20 – kun. K. Kaknevičius, B. Stončius. Drauge VISI prisidėjome prie mūsų gyventojų buitės pagerinimo. Ateinantys metai jiems bus linksmesni. Dar kartą ačiū ir iki pasimatymo kitais metais! **Inf.**

DRIVER-CENTRAL TRANSPORT. Local Routes! Central Transport is seeking drivers for dedicated road/dock positions out of our new terminal in Milton. Home daily/No Weekends! New Drivers Earning \$1000+/wk! Health & 401K Benefits! 6mo. Exp. Req. AZ Dangerous Goods Req. Recruiting Today! 800-331-1176 www.centraltransportint.com

DRIVERS: AZ Team. Good Pay & Great Miles. Steady Year Round Work. Newer Model Equipment. Full Benefits Plan. 800-397-2627.

PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTE SAVO NEKILNOJAMO TURTO?
 Prašau skambinti man

JURGIS KULIEŠIUS
 Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

Tel. tiesiogiai: **416-568-1604**
 D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton sutton group-
 assurance realty inc.,
 Brokerage*
*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Jerzy Kulesza, Sales Representative

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2010 m. gruodžio 1, 15 d.d.

***

Sekantis siuntimas LĒKTUVU į Vilnių
2010 m. gruodžio 1, 15 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
 PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300* COUPON **\$300***
 off for 1 parcel off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Naujų metų
SUTIKIMAS
 Toronto Prisikėlimo parapijos salėje, 3 Resurrection Rd.
2010 m. gruodžio 31, penktadienį
VAKARO PROGRAMOJE:
 7 v.v. – Mišios; 7.30 v.v. – kokteiliai, vakarienė ir šokiai
 VAKARIENĖ SU VYNU * MOKAMAS BARAS * SMAGI MUZIKA
 ŠAMPANAS * ŠALTAS BUFETAS
BILIJETAI: \$100 asmeniui. Bilietai parduodami parapijos salėje po kiekvienų Mišių arba pas J. VINGELIENĖ, tel. 416 233-8108

Otavoje lapkričio 16 d. Kanados užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos departamente vyko "Pasaulio patiekalų" labdaros mugė, kurioje antrus metus iš eilės kartu su kitomis atstovybėmis dalyvavo Lietuvos ambasada Kanadoje. Šventės metu Lietuvos ambasada susirinkusius svečius vaišino šviežiu lietuvišku šakočiu, kuris sulaukė didelio dėmesio. Pirkdami bilietus į kasmetinį pasaulio patiekalų ragavimą Kanados užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos departamento valstybės tarnautojai prisideda aukomis įvairioms labdaroms organizacijoms. Surinktas lėšas organizatoriai paskirsto labdarai. **Inf.**

VIETOJ KALĒDINIŲ SVEIKINIMŲ ATVIRUKAIS įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo *Tėviškės žiburiams*: \$80 – Ona ir Leonas Radzevičiai, Oakville, ON; \$50 – Elena, Jonas Bukšaičiai ir šeima, Nelė ir Martynas Jonušaičiai, Oakville, ON, Alvina Ramanauskienė; \$30 – Aldona Valadkienė, Birutė Tamošiūnienė, Liuda Stulginskienė, Angelė Bungardienė, Hamilton, ON, Marija Borusienė ir vaikai Danutė, Algimantas ir Roma su šeima, Hamilton, ON, Jonas Gimžauskas, Hamilton, ON; \$20 – Andrius, Kristina ir Ričardas Gapučiai, Vaudreuil-Dorian, QC.

AUKOJO TĒVIŠKĒS ŽIBURIAMS

\$160 – dr. R. Stas, B. Petrušaitis; \$130 – A. Laurinaitis, J.L. Lukša; \$110 – S. Gotceitas, W. Raguckas; \$100 – A. Puteiris, G. Drešeris; \$80 – S.V. Vaštokas, M. Barteška; \$60 – J. Nastajus; \$50 – A. Petrauskas, J. Grabys, L. Šmitas, A. Velička, B. Maziliauskas, M. Remienė, B. Gylys, P. Sakalauskas, J. Bukšaitis; \$30 – E. Narbutytė, E.J. Paunksnis, V. Dubickas, B. Jacka, A. Bridickas, R. Pleinys, J. Nešukaitis, L. Kybartas, E. Beržaitis, E. Grajauskas, E. Tribinevičius; \$25 – A.N. Simonavičius; \$20 – G. Kaufmanas, B. Rovas, kun. J. Aranauskas, SJ, A. Bungardienė, B. Pranys; \$10 – J. Narušas, O. Vindašius, J. Kandižauskas, A. Savickas, S. Kuzmickas, K. Rudaitis, T. Andrukaitis, A. Masioner.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$500 – A. Monstvilas; \$150 – J. Grabys, O. Vindašius; \$140 – dr. R. Stas, S. Kažemėkaitis, amb. G. Damušytė, dr. A.V. Valiulis, A. Zubrickas, A.K. Žilvytis; \$120 – V. Šipelis, D. Šablinskas, T. Taryvydas, A. Valadka, L.V. Balaišis; \$110 – A. Sereika, K. Stankus, L. Vaitonis, J.B. Zdanys, A. Markevičius, S. Markus; \$100 – J. Mažeika, J. Kairiūnas, J.E. Ivanauskas, A. Prialgauskas, V. Grenke, V. Girinis-Norvaiša, R. Vaitkevičius, O. Yčas, J. Katkauskas, J.J. Zenkevičius, J. Šulmistras, A.I. Žemaitis, V. Ražanauskas, V. Jonynas, A. Medelis, E. Kudžma, S. Vilimas, J. Juozaitis, L. Stosiūnas; \$90 – L. Sawitz, I. Vibrys, V. Paškus, R.J. Dūda, S. Gotceitas, V. Butkys, J. Gimžauskas, A. Žilinskas, R. Striūkas, A. Gaputis, V. Gulbinas, M. Leparskas, R. Pilipavičius, J. Vaškas, G. Montvilienė, dr. R.S. Saplys, M. Šiūlys, D. Rocca, Z. Burkšaitis, dr. G. Skrinskas, A. Zakarevičius, A. Bušmanas, P. Stripinis, V. Vytas, K.A. Ratavičius, V. Strimaitis, J. Nastajus, G.F. Šiaučiūnas, J. Stankus, L. Morkūnas.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą pridėdą ir auką.

Investicijų ir draudimo klausimais skambinkite man

DALIA VAŠKEVIČIUS, CFP

- ▶ Mutual and Segregated Funds
- ▶ Critical and Disability Insurance
- ▶ Life and Mortgage Insurance
- ▶ Health Care Plans
- ▶ RESP
- ▶ Estate planning

el.paštas:
daliavask@gmail.com

Tel. 416-917-9424

ATEIKITE VISI!

25-tasis Prisikėlimo parapijos kalėdinis koncertas šiais metais įvyks gruodžio 12, sekmadienį, 4 v.p.p.

Programoje – naują komp. Leonido Abario *TEDEUM* kūrinių atliks "Volungės" choras. **Inf.**

Lietuvos konsulė Vilija Jatkonienė, ambasados sekretorius Tomas Margaitis ir stažuotoja Eglė Česulytė, garbės konsulas Paulius Kuras ir buvusi KLB Toronto apylinkės pirmininkė Danutė Garbaliuskienė dalyvavo mirusiųjų Lietuvos konsulų Kanadoje pagerbime š.m. lapkričio 14 d. Vainikas buvo padėtas 10.30 v.r. prie a.a. dr. Jono Žmuidzino kapo Šv. Jono lietuvių kapinėse, o 11.30 v.r. – prie a.a. Vytauto Gylio kapo Park Lawn kapinėse. Iškilmę pagerbė Vl. Pūtvio šaulių kuopa. Garbės sargyboje stovėjo Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliai Feliksas Šiaučiūnas, Alfonsas Stunguris, Kazimieras Paznekas ir Vytautas Pečiulis. **VP**

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

www.NerasEnterprises.com

Neras Enterprises

Granite or Marble Counter Fabricated & Installed in

96 Hrs. or Less

Nick

905.424.1133

leško padėjėjų

FIRMA, užsiimanti marmurinių/granitinių stalviršių instaliacija, **PASTOVIAM DARBUI** ieško meistro padėjėjų.

Norintys gauti daugiau informacijos, prašomi skambinti **NIKUI**

tel. **905.424.1133**
 arba apsilankyti internetiniu adresu

www.NerasEnterprises.com

